

MAGYAR LAPOK

* 3 lei

Taxa postală plătită în nume
aprobabil Dir. Gen. PTT No. 1

ROMANIA

LETPOSTA

Nagys. Ramaszetter Róbert urnak

BUDAPEST

Főszerkesztő:
dr Paál Árpád

KERESZTÉNY POLITIKAI NAPILAP
V. évfolyam, 276 (1422) szám * Péntek, 1936 december 4

Főmunkatárs:
dr Gyáriás Elemér

Franciaországban közeli kormányválság fenyeget

Az üzemek elfoglalásai miatt ki nem egyenlíthető lett az ellentét a munkások és munkaadók között. — A munkás szakszervezetek a vörös Spanyolországért való közbelépést követelik

Párizsból jelentik: Még szeptember közepe óta egyezkedési tárgyalások folytak a Munkaadók Szövetsége és a Munkás Szakszervezetek Országos Szövetsége között afelől, hogy intézményesen hogyan rendezzék a pénztértek csökkentése miatt előállott újabb bérköveteléseket, valamint az egyéb függőben levő viszályos kérdéseket. Közben azonban a munkások tömeges sztrájkbalépése mindinkább megújult, s egyúttal az üzemeket is a sztrájkbalépők folyton elfoglalták és onnan elűldözték a dolgozni akaró munkás csoportokat. Legutóbb már ebben a tekintetben annyira kiéleződött a helyzet, hogy a békétárgyalásokat folytató munkaadók nem látták biztosítva köendő megállapodásaik esetén se üzeimeik helyzetét. Ez a felfogás annál erősebb lett, mert az üzemek megszállása mind a korábbi (junius 7-iki) megállapodások ellenére történt, s egyúttal a kormány hangosan vállalt ígéretei sem teljesültek, hogy ő az állam minden erejével megakadályozza az üzemek bolsevista birtokba vételét.

Az ezzel ellenkező tömeges jelenségek okozták, hogy

a Munkaadók Szövetsége mult hét csütörtökén megszakította a tárgyalásokat, s küldöttséget mentesztett a miniszterelnökhöz és az üzemek tulajdonjogának hathatósabb biztosítását kívánta tőle. A miniszterelnök azzal felelt, hogy a kötelező döntőbírósról törvényjavaslatot terjesztett a parlament elé.

Ezt a törvényjavaslatot a képviselőház sietve tárgyalás alá vette s a kormány is hajszolja annak elfogadását. A törvényterv szerint a munkások, a kormány és a munkaadók megbízottai egyenlő arányban vesznek részt a döntőbírórságban, s ez a bíróság minden munkaviszonybeli vitában kötelező. A mai népfrent-kormány idején ez természetesen azt jelenti, hogy a munkások és a kormány megbízottai együtt a döntőbírórságban mindig többségben lesznek a munkaadók fölött, s így a munkaadók a maguk igényei figyelembevételét ettől a bíróságtól hiába várják. Sőt elérhető, hogy e bíróságok még az üzemek elfoglalását se fogják rosszalni.

A Blum-kormány azonban ezzel a törvénnyel a népfrent legszélsőbb oldalának, a kommunistáknak akar kedvezni. Ezzel szemben

a szenttus többsége a munkaadók pártján van s így ott a kötelező döntőbírórsági törvény óhajlásának akadályai lesznek. Viszont a kommunista hangulattól szított szakszervezetek az országos általános sztrájk kimondásával fenyegetőznek.

ami még hatalmasabb hullám volna a bolsevizálás felé. A munkáskérdés területén tehát mindenképpen nagy belső válság feszültségei mutatkoznak.

Azonban ha a munkaadók ilyen fenyegető jelenségek miatt le is szerelhetők, ez viszont a munkás szakszervezetek szélsőbaloldali szárnyát le nem szereli. Ez a kommunista irány hangos, erős és ránehezedik a szakszervezetek egész területére, s kezdet óta hatalmi kérdéseket tol előtérbe és a munkások szakkérdései csak ürügyek voltak az hatalmi követelésekhez. A szakszervezetek körében így került felül a vörös Spanyolországért való hivatalos közbelépés követelése, hogy

Franciaország hagyja föl eddigi semleges politikáját és álljon úgy fegyveres, mint egyéb segítséggel a Caballero-kormány mellé. A kommunista oldalnak ezt a kívánságát az Országos Szakszervezet hivatalos vezetősége is, különösen Jouheaux főtitkár teljesen magáévá tette.

Ha tehát a munkaadóknak a döntőbírórsági kérdésben való letörését a Blum-kormány elősegíti is, ez még mindig nem segít a válság külpolitikai irányu feszültségén. A szakszervezetek tömege a semlegesség föladásáért is általános sztrájkjal fenyegetzik, a kommunista párt pedig azzal, hogy a parlamentben megtagadja a Blum-kormányt és ezzel a Népfrent kormányalkotó többségét megbontja.

A kommunista párt a parlamentben bizalmatlansági indítványt terjeszt elő Blum külpolitikája ellen

Párizsból jelentik: A kommunista párt elhatározta, hogy a pénteki kamarai ülésen éles támadást fog indítani Blum miniszterelnök külpolitikája ellen. Napirendi indítványt dolgoznak ki, melyben kifejtik, hogy a miniszterelnök külpolitikája nem felel meg a Népfrent irányának s a spanyol ügyekben való semlegesség tulajdonképpen a spanyol nemzetiek érdekeit szolgálja.

Blum miniszterelnök a kommunisták támadásaira lemondással fenyegetőzik. Sőt abban az esetben is le akar mondani, ha a pénteki kamarai ülésen a kommunisták csupán csak tartózkodnak a szavazástól a be nem vatkozási javaslat tárgyalásánál.

Blumnak nincs mit félnie a leszavazástól, mert ebben a kérdésben majd minden párt — még jobboldali ellenfelei is mellette szavaznak. Azonban ő nem akarja azt megérni, hogy a Népfrent egyik pártja őt cserbenhagyja, mert kizárólag a Népfrontra s nem a többi pártokra akar támaszkodni.

A „Populaire” című szociáldemokrata lap ebből az alkalomból leszögezi, hogy a szociálista vezető politikusok közül egyedül Blum az, aki képes Franciaországot biztos kézzel irányítani.

(Tudósításunk folytatása a 2-ik oldalon.)

A lengyel doktrina

(S. I.) — Egyetlen állam diplomatái sem utaztak közelebből annyit és oly sokféle irányban, mint a lengyel államférfiak és egyetlen ország fővárosába nem érkeztek az utóbbi időben annyira különféle irányokból politikai vendégek, mint Varsóba. Ezt az érdekes nemzetközi színjátékot nem magyarázza meg egyedül Lengyelország sajátosságai helyzete a két világ között, amit ma Németország és a Szovjetbirodalom jelentenek. A jelenség titka a lengyel külpolitikai taktika, melynek Beck külügyminiszter a mestere. Ez nemcsak rendkívül eredményes és ügyes eljárásnak bizonyult, hanem egészen új és eredeti módszernek a kancelláriák titokzatos világában. Már neve is van. Ugy hívják, hogy: a lengyel doktrina.

Az első lépést akkor tette meg Beck ezen az úton, amikor két évvel ezelőtt a nagyhatalmak bizonyos nagy európai kérdésekben közös és egyöntetű magatartást akartak előírni kisebb szövetségeiknek, közöttük Lengyelországnak, az érdekeltek előzetes megkérdezése nélkül. Amit akkor Beck Londonban válaszolt, azt a lengyel közvélemény számára ebben a mondatban foglalta össze: *nie o nas bez nas*, ami magyarul annyit jelent, hogy „semmit sem rólunk nélkülünk.” Amikor pedig arról volt szó, hogy bizonyos politikai helyzeteket és magatartásokat vállaljon más államokkal szemben, melyek következményeit előrelátni nem lehetett, ezt a tételt kiegészítette a második axiómával: *nie o nih bez nih*, ami viszont azt jelenti, hogy „semmit másokra vonatkozólag sem, az illetők tudta és beleegyezése nélkül...”

Eredetileg az volt ennek a doktrinának értelme és célja, hogy a kis államokat függetlenné tegye nagy szövetségeiknek elhatárolásaitól. Különösen azóta, hogy Németország újra a tényleges nagyhatalmak sorába lépett s ezzel az európai egyensúlyi helyzet ismét a nemzetközi politika tényezője lett, a kis- és középállamok egyre inkább szűken kezdték érezni annak, hogy maguk legyenek elhatárolásainak egyedüli urai. Érezték, de sehogy sem tudták az útját megtalálni.

A lengyel külügyminisztert illeti meg a dicsőség, hogy ezt az út nemcsak megtalálta, hanem mindenki számára járhatóvá tette. A nemzetközi politika utóbbi hónapjai azt mutatják, hogy a lengyel doktrina mindenfelé figyelmes hallgatokat és tehetséges tanítványokat lelt.

A lengyelek külpolitikájában ez a módszer azzal valósult meg, hogy a szoros katonai szerződés mellett, mely őket Franciaországhoz fűzi, lehetségessé vált a számukra, hogy megkössék a németekkel az ismeretes tíz éves Treuga-Dei-t, most legutóbb pedig felújítsák a francia-lengyel katonai barátságot, anélkül, hogy a német paktum azért elvesztette volna hatályát. Bizonyos mértékben ugyanezt az érdekes s eddig szokatlan kétoldalúságot mutatja az is, hogy Lengyelország meglepő barátságot tart a magyar nemzettel, ezt kölcsönös látogatásokkal és kulturális szerződésekkel pecsételi meg, anélkül, hogy ezzel a lengyel-román szerződést hatályon kívül akarná helyezni, amit éppen ezekben a napokban az a szívélyes és ünnepélyes fogadtatás mutat a legjobban, amiben Antonescu külügyminiszter Varsóban részeseült.

A lengyel doktrina a gyakorlatban azt jelenti, hogy az államoknak, különösen a ki-

sebbeknek minden irányban vannak érdekeik, az egyik irányba fonódó szálakat pedig nem hajlandók a másik irányba kapcsolódó szálak kedvéért egyszerűen elszakítani, vagy meg sem fogni, csupán azért, mert ez a kétoldalúság másoknak — a nagyoknak — esetleg nem tetszik.

Beck ez év márciusában Brüsszelben járt. Ez az utazás akkor nagy feltűnést keltett, mert senki sem értette célját. Azóta nyilvánvalóvá lett, hogy a lengyel doktrínát a belga fővárosban megértették. Belgium ma ugyanazt teszi nyugaton, amit a lengyelek a keleten tesznek. III. Lipót történelmi beszéde, melyben a belga külpolitikát úgy a saját lábaira állította, amennyire az a belga állam megszületése óta még soha a saját lábain nem járt, csak az első látható lépés volt ezen az úton. Bizonyos, hogy ezt továbbiak fogják követni.

Közelebb is van példa arra, hogy a lengyel doktrína egyre hat. Jugoszlávia a horvát bán útján az ország határán igen előzékeny fogadtatásban részesíti az átutazó magyar kormányzót, a belgrádi sajtó magyarbarát hangokat hallat, ugyanakkor azonban a jugoszláv parlament küldöttsége részt vesz a Kisantant közös ünnepségein és megmarad ezen a ponton hagyományos politikai vonalán. Ugyanezeket a jeleket látjuk számos más közelebbi és távolabbi állam politikájában is, melyek igyekeznek baráti viszonyt és szívélyes kapcsolatokat fenntartani egyidőben olyan államokkal, melyeket ezidőszertint még éles ellentétek választanak el.

Ez a politika nagy megértésre és támogatásra talált angol oldalról. Csak néhány hete, hogy Beck ismét Londonban járt, ezuttal minden különösebb feltűnés nélkül. Hosszan és ismételtelen beszélgetett Edennel és Chamberlainnel. Mind a hárman kitűnően beszélnek franciául. Baldwin is folytatott bizalmas eszmecsereket, ezeket a londoni lengyel nagykövét tolmácsolta, mert az angol miniszterelnök igazi konzervatív: nem tud más nyelven, csak angolul. A kommentárok arra vallanak, hogy Londonban nagy értéket tulajdonítanak annak a közbelső helyzetnek, mit a szembenálló két óriás — a vörös és a barna világ — között Beck Lengyelországnak teremtett. Ugyanezt a helyeslést és megértést szinte

ugyanabban az időben megkapta Belgium is a csatorna tulsó oldaláról.

A lengyel doktrína európai szempontból tanulságos fejlődést jelent. Arra mutat, hogy egyre több olyan állam akad, melyek mindenképpen fel akarnának hagyni az örökös és végeláthatatlan farkasszemmézésrel, amiből az európai politika immáron tizenhét éve esztendője áll. Kapcsolatokat vesznek fel tehát egymással: ott ahol lehet és anélkül, hogy régebbi kapcsolatokról lemondanának. Valami afféle van ebben a módszerben, hogy kapcsoljuk össze az érdekeinket egyelőre ott, ahol

érintkeznek, ezekből az összefüggésekből majd csak kialakul előbb-utóbb valami.

Nincsen ma európai állam, különösen a Duna táján, melynek a politikájában kisebb-nagyobb mértékben ne lehetne kimutatni a lengyel doktrína bizonyos adagolását. Ez nagyjában azt is jelenti, hogy egyetlen országnak sincsen különösebb kedve a háboruba rohanni, amíg más, kerülő utak is kínálkoznak. A lengyel doktrína pedig éppen ezeknek a kerülő utaknak a tudománya és az a rohamos fejlődés, melyet mutat, nem éppen kedvezőtlen a béke szempontjából.

Német aggodalom a spanyol, francia és orosz kommunista háborús hangulat miatt

(Tudósításunk folytatása az első oldalról.)

Berlinből jelentik: A „Deutsche Diplomatisch Politische Korrespondenz” a többi között ezeket írja:

Aggodalommal kell ismételtelen megállapítanunk, hogy a spanyolországi bolsevista offenzívával párhuzamosan a nemzetközi népfrontkörök háborús támadási készsége egyre nyilvánvalóbb. Párizsi jelentés szerint a képviselőház pénzügyi bizottságában a legutóbbi vita alkalmával kommunista részről azt mondták, hogy a támadás a legjobb védekezés. A képviselőház külügyi bizottságában is, ugyilátszik ugyanerről a részről a megelőző háborúra való hajlandóság jutott kifejezésre, úgyhogy Delbos külügyminiszter kénytelen volt kijelenteni, hogy sem a rokonszenv, sem a megelőzés nem lehet háborús ok. Ugyancsak ismeretes, hogy magában Oroszországban a béke oszthatatlanságának elvét már régóta leplezetlen háborús fenyegetések kísérik. Sdanov, a leningrádi kerület kommunista pártjának vezetője, aki a párttitkárságban Sztalin egyik helyettese, a tanácskongresszuson nyíltan kimondta, hogy a szovjetunió a vörös hadsereg segítségével könnyen utánanézhetne annak, mi történik a balti államokban. (Ez már leplezetlen háborús fenntartás, amely több a

fenyegetésnél is.) Nehezen hihető, hogy ezeket az egyre erősebben előtérbe kerülő támadó hangokat és áramlatokat a békeszerető kormányok továbbra is figyelmen kívül hagyják, vagy jelentéktelenné tekintik.

Halálbüntetés jár Németországban a külföldre mentett vagyon miatt

Berlinből jelentik: A német kormány tegnap minisztertanácsot tartott és a halálos büntetés alkalmazását határozta el a német gazdasági terv ellen céltudatosan, vagy pénzszerzési vágyból irányuló szabotázs esetén.

Halállal bünhődnek elsősorban azok, akik vagyonukat külföldre mentik ki és azt külföldön kamatoztatják.

A halálbüntetésen kívül az illetők vagyonát is elkobozzák.

A minisztertanács a Hitler-Jugend nevű szervezetet államivá avatta, aminek következtében minden német ifju köteles a szervezet tagjai sorába lépni.

A hála Irtá: Jánossy Margit

Odakint cseppet.

— Vajjon ki lehet már megint? — figyelte kifelé kissé ingerülten, de nem mozdult. Unta az örökös ki-be szaladgálást, mert így délelőtti-ként többször megessett, hogy kicsengtek. Jött a postás, azután kéregetők cseppetek, utóbb seprőt, keféket áruló vakember, majd különféle árusok, akik hol olesó szagot szappant, meg vicces levelezőlapot kínáltak, hol pedig porszivót ajánlottak „előnyös részletfizetésre”. — Csak csendesen, majd elúnja, én bizony nem sétálok ki újból, — s nyugodtan tovább öltögette a lyukas harisnyáit.

Am a csengő odakint most már szinte követelőzve nyelvelt.

— Ejnye, ez már mégsem lehet idegen, jó lesz ha megnézem — állt fel és kislelt.

Az előszoba ajtóban egy rendőrségi kézbe-sítő állott, hivatalos írással a kezében.

— Idézés — mondta mogorván, — tessék átvenni és aláírni itt — nyújtotta a ceruzát.

Az asszony a meglepetéstől szinte megdermedt. Keze remegett ahogy átvette az írást, amelynek hátlapján az ura neve helyett az ő nevét... az ő leánykori nevét látja...

— Uristen, miért idéznek meg engem? Pílanat alatt végig cikázott agyán, úgyszólván egész élete. Mit cselekedett, mondott, vagy írt, hogy neki valaha is vonatkozása lehessen a rendőrséggel? A politikai ügyosztállyal, — hozzá még valami orosz küldemény miatt — olvasta a hivatalos írásban levő megokolást. Rettenetes! Tudtával Szovjet-Oroszországban senkije sincsen; összeköttetésben oroszokkal nem állott, eszméikkel sem a multban, sem a jelenben közösséget nem érzett, sőt! — Ahogy ezt mondta „Sőt”, — eszébe villant, a napokban olvasott orosz szovjet-regény, amely a Komszomol dolgairól íródott és... és valljuk be, tetszett. Le-kötötte, érdeklődve olvasta, de hát ez a könyv nem illott sajtótermék... Ott látható minden könyvkiadásban

— Nem, nem megyek fel. Nyilván tévedés lehet a név körül. De hogy is menne oda? Valaki rosszakarója megláthatja a rendőrségi folyosón, s besúgja, az urat pedig kidobják a hivatalból, mint kommunisztagyánus egyén férjét s őt? — Őt lecsukják, kisütve róla, hogy kommunista agitátor, aki röpcédulákat, forradalmi könyveket rejteget a lakásán.

Veríték lepte el a gondolatra.

Odaszaladt a könyvszekrényhez s kiemelte azt a bizonyos szovjetregényt, Gorkijt, Csehovot s a többi oroszokat, de még „Az ártatlan Marjusa” történetének sem kegyelmezett. Összemarkolta, s fájó szívvel bár — behajította a szemetesládába. Jaj, hogy miért nincsen tűz, amely elégetné rögvést, de úgy, hogy hamvuk se maradjon.

Am helyettük aznap az ebédet égette el. Kozmás lett minden a nagy izgalomban. Az urának azonban semmit sem szólt délben a történetéről és másnap reggel — egy álmatlanul töltött éjszaka után kínzó kíváncsisággal ment fel a rendőrség politikai osztályára.

Egy csomagot tettek eléje.

Moszkvából volt kelteze, de kerek esz-tendővel ezelt. Külsője hasonlatos a sok utat meg-fett bőröndhöz. Agyon volt spékelve idegen bélyegzőkkel. Cluj, Braşov, Párizs, Wien, Róma, Szeged, végül Budapest. Ahogy számba-kapta a városneveket, életének egy darabja is felidéződött. Valóban, ezeken a helyeken kisebb-nagyobb időközökben — lakott. A kül-demény mindezekben a helyeken megfordult, hogy végül ott kössön ki, ahol ő. Pedig azóta nevet változtatott, férjhez ment. De micsoda csomag ez? S ki a küldője? Csakugyan neki adresszálták volna? Nem valami sajnálatos név-csere? S mi lehet a tartalma? Talán csak nem Pokolgép? Po-kol-gép? Mi az, elment az eszem? Mi vagyok én? Diplomata, vagy trónkövetelő, hogy efajta rémek kísértésenek?

A rendőrtisztviselő bizonyára megérezte a benne végigiramló suta gondolatokat, megszólalt:

— A küldeményt mi felbontottuk. Tartalma

orosz regény. — ebben a fekete tokocskában pedig — felkattintotta — mint méltózatik látni, rubinttal kirakott, igen nagy értékű antik kereszt... Küldője Pjotr Vasziljevics, a híres szovjetíró. Az orosznyelvű könyv franciául van dedikálva, önnek kisasszonyom, pardon nagyságos asszonyom.

— Pjotr Vasziljevics... szovjetírótól dedikáció, rubintkereszt? Nekem? Kérem én... én nem ismerem az illető urat. Ezt a nevet soha nem hallottam és egyáltalán... egyáltalán semmiféle nexusban oroszral, szovjetorosszal nem voltam... Itt... Itt valami tévedés foroghat fenn, valami misztifikáció...

A hivatalnoknak széles mosolyba futott az ábrázata:

— Mi kinyomoztuk, tévedés nincs. Ez a csomag az Ön nevére jött, bár közben férjhez ment. Különben a dedikáció talán világosságot derít. Nemde beszél a francia nyelvet?

— I-igen, értek egy keveset.

En Pjotr Vasziljevics, kilépek a multból — és már nem ellenség, hanem jóbarátként nyujtok jobbot — azzal a kéréssel, hogy fogadja könyvemét megemlékezésül Kolozsvár, 1917. Fellegvárra — örök hálával azért, mert nem hagyta elveszni bennem a költőt!

Az izgalomtól alig-alig tudta kibetűzni, de amikor Kolozsvár, 1917. Fellegvár szóhoz ért, — egyszerűen megvilágosodott benne minden...

— Pjotr... Petrusa az orosz hadifogoly... Pjotr Vasziljevics hadnagy, a költő... Ó, hogyne emlékezett volna most rá? Látja maga előtt a nyurga, szőke orosz, ábrándos szürke szemével, amelyek olyan messi tudtak nézni... S látja magát is, a vérzivatarban felserdült ifjúságában, amelyben akkor több volt az öröm, mint az öröm. Pjotr Vasziljevicsel a jótékonykodás során került össze. Nem volt más neki, mint ellenség, orosz hadifogoly, — de az ellenségeskedésen túl, — a krisztusi evangélium nem engedte a gyűlölködést.

Járt a fellegvári muszkafoglyok között, osztott élelmet, ruhaneműt, amit lehetett, de Pjotr a többiekkel ellentétben, nem fogadott el sem-

Közös pénzügyi politika folytatásáról tárgyaltak Prágában a kisantant nemzeti bankjainak kormányzói

Mindnyájan szükségesnek látták a bankjegyforgalom együttes szabályozását

Bucuresti. Saját tud. Constantinescu, a Nemzeti Bank kormányzója, tegnap visszaérkezett Prágából, ahol tudvalevőleg a Kisantant-államok nemzeti bankkormányzóinak értekezlete volt. Ez volt eddig a harmadik ilyen értekezlet. A tanácskozások november 26, 27. és 28. napjain folytak le és felölelték mindazokat a gazdasági és pénzügyi kérdéseket, amelyek a három tagállamot közösen érdeklik és amelyek számára közös megoldások lehetségesek. A tanácskozásokról felvett jegyzőkönyveket jóváhagyás végett a három kormány elé terjesztik.

Constantinescu hazaérkezése után megbeszélést folytatott Tatarescu miniszterelnökkel és Antonescu Victor külügyminiszterrel, akik előtt ismertette a Prágában hozott határozatokat. Ezek közül egyelőre annyit emelnek ki, hogy a bankkormányzók értekezlete szükségesnek mondotta ki a bankjegyforgalmi egyezmények megkötését és pedig a pénzek egymás közötti viszonyának állandósításával, illetve az ingadozások korlátozásával.

Megállapították annak szükségességét, hogy nemzetközi tárgyalások indíttassanak a külfölddel szemben fennálló tartozások szabályozására, különösen az arany értékének növekedése miatt. Végül leszögezték annak szükségességét, hogy a lehetőség szerint távolodjanak a behozatal ellenőrzésének rendszerétől.

A Dimineata megjegyzi, hogy a bankkormányzók értekezlete csak óhajokat határozott el ugyan, de azért ezt gyakorlati téren is olyan cselekvések fogják követni, amelyek elhatározó befolyással lesznek a Kisantant államok gazdasági és pénzügyi életére.

mit, csupán papírt, papírt és írónt. És ő adott... A tilalom ellenére is, de hogyan adott volna, amikor megtudta, hogy Vasziljevics költő, s a mohón áhított papírlapokra gyöngyszemű cirilbetűket ró, — verseket, csodaszép költeményeket, amelyekben honvágy, bánatos epekedés sirt ki a haza, a végtelen orosz pusztát, az otthon, a szülő és elhagyott kedves után... Ő, ő már akkor titkos szolidaritást érzett a költőkkel, különösen amikor megtudta, hogy Pjotr Vasziljevicsnek már elismert, nagy neve van.

Vasziljevics akkor — egyetlen értékét — apjától örökölt pecsétgyűrűjét akarta hálából neki ajándékozni, de ha a költővel rokonszenvezett is, — az ellenséggel... az ellenséggel megszűnt minden szolidaritás.

Es ma? Ennyi hosszú esztendőknél multán szinte valóságként élhető még Pjotr Vasziljevics? A rengeteg, borzalmon, halálon, tűzön, vérzivataron, forradalmakon át, mint aki emlékezik? Mint aki hálás? Hát lehetséges ez?

Itt fekszik előtte a könyv; sajnos, eredeti, olvasni nem tudja, de azt tudja, kiérzi a meg nem értett sorokból is, — hogy Vasziljevics nem a szovjet, hanem az akkori életét írja benne — és hozzá írja, neki dedikálta... Es a kereszt?... Szabad-e elfogadnia? Megilletődve, majd sóvárogva nézte finom ötvözetét, a fájdalmas Krisztus-arccal rajta, a csillogó, bíborszínben tűnődő rubintköveket, amelyek melegen bíborlottak, akár a vér... A vér, amellyel a Megfeszített megváltotta a világot, — s ami elfolyt azóta... Igen, azóta béke lett s ők sem állanak már ellenségekként egymással szemben, — jól írja, — hanem mint két barát, talán testvér is a szenvedésben, megpróbáltatásban, a forradalmak hányattatásában.

S ekkor úgy érezte, hogy ez a könyv, főleg ez a kereszt... ezt a kereszt, amely a messihi Szovjet-Oroszországból jött, — nem csak ajándéknak, hanem szimbólumnak is van szánva, — hogy nincs minden elveszve még, — s ezen keresztül meggyőzi őt arról a ritka, szinte kivesző emberi erényről, — amelynek neve: Hála.

Gépkocsijának egyik életbevágóan fontos része a hajtószerkezet. A motorerő átvitele által a fogaskerék fogaira szakadatlanul magas felületi nyomás keletkezik. Ezt az igénybevételt hamar megsínylik a hajtószerkezet kerekei. Kopás, zötyögés, nehéz váltás észlelhető, ha nem vonja be az egész szerkezetet egy olyan egyenletes, lehetővékony burok, amely állandóan megújítódik.

Az ilyen hézagmentes burok képzésére — amely megőrzi a szerkezetet a kopásoktól és javításoktól — legalkalmasabb a felülmulhatatlan Gargyle Mobiloil kenőanyag. Mert 70 esztendő tapasztalatai kezdeskednek minőségéért, ezért választ több millió autós — az egész világon mindent hajtószerkezetéhez csakis

Mobiloil C.W.

VACUUM OIL COMPANY S. A. d. R.

Antonescu külügyminiszter Genfbe utazik

A külügyi bizottság előtti beszámolóját elnöaszították.

Averescu tábornagy cikksorozata a román-olasz viszonyról.

Bucuresti. Saját tud. Itteni lapközlések szerint a Népszövetség december 10-én kezdődő ülészaka miatt Antonescu külügyminiszter valószínűleg ismét kénytelen lesz elhagyni a parlamenti beszámolóját, amelyet a parlament külügyi bizottsága előtt szándékozott tartani.

A külügyminiszter Genfbe utazik, útközben azonban kiszáll Belgrádban is, ahol Stojadrovicsal fontos megbeszéléseket folytat le. Lehetséges az is, — folytatja a Curentul, — hogy ezalkalommal találkozik Antonescu Belgrádban Benessel, aki mostanában

szándékozik látogatást tenni Belgrádban.

Bucuresti. Saját tud. Averescu tábornagy a következő nyilatkozatot adta a Curentulnak:

— Az én megítélésem szerint Mussolininak olyan szándékot tulajdonítanak, amelyek őneki soha eszébe se jutottak. Az egész agitáció, amit e kérdés körül csináltak, nonszensz.

Averescu egyébként az Indrentan című cikksorozatot kezd a román-olasz viszony történetéről.

MIT AKAR A REX?

A parlamentárizmus mai formájában egész Európában életképtelen. — „Vagy rex, vagy Moszkva“

A politikai világ érdeklődése a belgiumi rex-mozgalom felé fordul és feszülten figyelik, hogy Leon Degrelle ez az alig harminc esztendő politikai, hogyan fogja mozgalmával máról-holnapra meghódítani a belga népet. Rövidebb cikkekben, már mi is több ízben foglalkoztunk ezeken a hasábkokon Degrelle személyével és mozgalmával. Az alábbi érdekes sajtóbeszélgetés, részlet Bathány József gr. hosszabb ismertető cikkéből, amely az „Új Kor“ legutóbbi számában jelent meg.

A helyiség iroda vagy terem, hosszú nagy tárgyalóteremhez hasonlítható leginkább. A falakon egy-két rex-plakát, egy óriási feszület és 1-1 méteres nagyságúra nagyított gyönyörű női arc fényképe, Degrelle felesége. A terem végén Degrelle íróasztala, amely a helyiséghez mérten szintén óriási nagyságra van méretezve. A „rex chef“ ott ül íróasztala mögött és amikor beléptem, felém szaladt, üdvözölt, majd kért, hogy foglaljak helyet. Kedvessége és közismert közvetlensége minden feszélyezett hangulatot eleve kizárt. Tudtam és éreztem, hogy az előttem ülő fiatal ember, aki az óriási új mozgalomnak és az egész apparátusnak feje, most, amikor velem beszélget, elsősorban szintén fiatal ember, aki kortársának iparkodik elmagyarázni mindazt, amit a nehéz küzdelem a történet és az elért eredmények fájdalmasát és örömteljesét hoztak magukkal. Először a diktatúráról beszélünk. A diktatúrát és az erős autoritativ államvezetést élesen megkülönbözteti. Utóbbinak okvetlen híve.

— En természetesen egészen autoritativ államvezetést képzelek el magamnak — mondja. — Ha rövidesen átvesszük majd a hatalmat, akkor nem hagyom ott a helyemet addig, amíg élek, mert másképp nem tudom realizálni azokat a nagyszabású reformtervezéseket, amelyeket célul magam elé tűztem, és amelyet minden rexista szíve mélyéből kíván. Elsősorban a parlamentárizmus átalakításáról kell gondoskodni. A parlamentárizmus a mai formájában egész Európában és különösen Belgiumban életképtelen. Csak gátolja és zavarja a nyugodt fejlődést, az előremenetelt. A gazdasági és szociális újalakítást speciális belga korporatívizmussal képezem el, folytatja. Az egyes korporációk élén egy-egy bank állna, amely bankok a belga nemzeti bank fenntartásáig tartoznának. A korporációk különben csak a gazdasági és szociális élet regenerálását szorgalmazzák. Politikával a szó igazi értelmében a kormány foglalkozna, amely kormány felelős lenne egy megszűkített és jogában restringált parlamentnek. Mint d'Ydvalle, ő is elmondja nekem, hogy a jelenlegi parlamenten túl sok a képviselő és az egyes ülészakok igen hosszúak. Ezt meg kell reformálni, hogy a sok szóbeszéd ne akadályozhassa állandóan a munkát. A hatalom elérését csak alkotmányos úton, azaz a parlamenti többség elérésével lehet elképzelni, mert Belgium kis ország lévén, nem bírna ki sem gazdaságilag, sem politikailag egy erős szakos felforgatást vagy puccsot. Amikor megkérdeztem tőle, hogy körülbelül mikorra hiszi a rex-

mozgalom végleges győzelmét és egy rex-kabinet alakításának lehetőségét, így felelt nekem:

— Nem adok négy hónapot sem és a hatalom a mienk lesz. Hiszen a gondolkodó emberek Belgiumban mind belátják a mi plakátunk végzetes igazságát, vagy rex vagy Moszkva. A spanyol események rengeteget segítettek a rexizmus előretörésének. A legtöbb rex képviselő személyesen lenni is volt most Spanyolországban, hogy az ottani helyzetet tanulmányozzák. Így pl.: d'Ydvalle, Behagel, stb.

Degrelle azután röviden elmeséli nekem, hogy mi volt az ok, hogy az egész mozgalmat útnak indítsa. Előbb a katolikus pártnál dolgozott, azonban csak hitbuzgalmi és szociális téren. Hamarosan belátta, hogy a rettenetes tömeggel jelentkező bajokon ezzel a politikával nem lehet segíteni és így egy-két barátjával kilépett a katolikus pártból és saját elgondolásuk szerint elindítottak egy mozgalmat, amelyet rex-nek neveztek el. (Christus rex-ből.)

Majd azt mondja:

— Tudja, ez a kiválasztás a katolikus pártból, tisztán politikai jellegű volt és higgye el, hogy én is, meg a legtöbb rex vezető mélyszélesen hívó és gyakorlati katolikusok vagyunk. Átérzük szent vallásunk egyedül boldogító, célravezető nagy igazságait.

Amikor az anyagi források után érdeklődtem, erősen és szenvedélyesen tiltakozott az ellen a vád ellen, hogy a mozgalom német pénzből él vagy német pénzt kapott.

— Ez aljas rágalom, azért, hogy antipátiakussá tegyék a rexizmust azok előtt, akik sohasem fogják tudni elfelejteni a háború szomorú eseményeit — mondja. — A pénzt, az igen sok pénzt, Belgiumban szerezzük meg, vagyos emberekől, akik belátják, hogy a rex-mozgalom hathatós ellenszere a bolsevizmusnak. De adakoznak kis emberek is, megható készséggel. Mindennap előfordul, hogy szegény, toprongyos emberek hoznak pénzt, kis gyermekek jönnek a rex gazdasági hivatalába öt frankot, két frankot, egy frankot áldozva a közös cél érdekében.

Degrelle azután a flamand-wallon kérdéssel és a külpolitikáról beszél, eladja, hogy mi a sajtó-módszerük arra vonatkozólag, hogy a korrupt (pourri) embereket lehetetlenné tegyék és a közéletből eltávolítsák. Hangját a beszélgetés igen fásztja. Mindinkább bereked és folyton rezeli a torkát, köhög. Nem akarom túlságosan fásztani és ezért felkelek és búcsúzok. Ő mind a két kezével megszorítja a kezemet és azt mondja:

— Ugy-e, ha megint egyszer Bruxellesbe jön, felnéz a rue des Chartrouxbe. Ez a fiatal közvetlensége egyenesen megható. Ugy érzem, hogy nem is a nagy belga-mozgalom vezetőjével, cheffjével beszélgettem, hanem egy már igen régen ismert régi jó barátommal. Mindig szívésen beszéltek a rexizmusról, a mi fiatal, tiszta és nagy mozgalomunkról — kiáltja még utánam.

Ki tudja, hogyha valóban jövőre megint sikerül kimennem Bruxellesbe, ez a harminc éves, élénk barna szemű fiatal ember, talán már az ország, az új „rex-ország“ miniszterelnöke lesz!

Falusi postás fiából — egyházi jezsuita

Serédi hercegprímás büszkén jelentette ki egy postásünnepélyen, hogy ő magát üszteletbeli postásnak tartja, mert mint falusi levélhordó fia, maga is gyakran hordta ki a falu postáját...

...Egy szegény s még hozzá olasz korzikai fiúcskából, akinek anyja írni-olvasni sem tudott, Napoleon francia császár lett, Jackson tisztszolgából emelkedett az Egyesült Államok köztársasági elnöki székébe, az sem hihetetlen tehát — legfeljebb úgy hangzik, akár egy szép mese, — hogy Magyarország bíboros-hercegprímása kisgyermek korában mezitlábos postakihordó volt. De mégis dicsérendő és igenis szép dolog, hogy a hercegprímás nyilvánosan büszkélkedik ezzel.

Mezitlábos kis inas volt a mostani hercegprímás egyik nagy elődje, Simor János is, Samassa egri érsek apja pláne szegény olasz házaló volt. Nagyatádi Szabó, mint részarató, erdei javágó, országútesináló napszámos kezdte és mégis miniszter lett belőle... Hasábkokon folytathatnók a felsorolást, de elég lesz ennyi, hiszen visszatérve Serédi Jusztinián kijelentéséhez, mindössze azt akarjuk leszögezni, hogy ma, amikor az a divat járja, hogy aki máról-holnapra felkapaszkodik az uborkafára, az rögtön nagy előszeretettel igyekszik letagadni hajdanvaló szegénységét, származását, sőt még szüleit is, ha azok történetesen egyszerű emberek. Magyarország bíboros-hercegprímása azzal büszkélkedik, hogy mezitlábos, szegény kis parasztfiú volt...

Tiltakozik a Nobel-család is a békedíj odaítélése miatt

Oslóból jelentik: A Nobel-díj alapítójának, Nobel Alfrédnek rokonai nyilatkozatot tettek közbe, amely tiltakozik az ellen, hogy a békedíjat Ossieckinek ítéljék oda. Nekünk, Nobel Alfréd rokonainak és a család tagjainak — mondja a nyilatkozat — a Nobel-díjak kiadásában semmiféle befolyásunk nincs. Kijelentjük azonban, hogy a bizottság határozatát, amellyel a békedíjat a hazaárulás miatt jogerősen elítélt Ossieckinek adták oda, a leghatározottabban helytelenítjük. Nobel Alfrédnek, a békedíj megalkotójának az volt a szándéka, hogy a díjat olyan emberek kapják, akik a világbéke fenntartása érdekében szolgálatokat tettek. Ez a szándék és a bizottság döntése pedig semmiképpen sem egyeztethető össze.

Magyarország megszünteti a vízumkényszert az utódállamokkal szemben

Budapestről jelentik: A magyar képviselőház ülésén Eber Antal, az Angol-Magyar Bank elnöke interpellációt intézett a külügyminiszterhez a vízumdíjak eltörlése tárgyában. Kérte, hogy a kormány azokkal az országokkal szemben, ahonnan a magyarországi idegenforgalom rekrutálódik, törölje el a vízumkényszert, vagy legalább is tegye díjtalanra. Hasonlóképpen el kell törölni a vízumkényszert az utódállamokkal szemben is. Nem tartja szükségesnek, hogy a skandináv-államokkal tárgyaljanak a vízumkényszer megszüntetéséről, hanem inkább a gazdagabb Franciaországgal, Hollandiával és Belgiummal kell megcsinálni ezt az egyezséget. Ha valaki Oradeáról akar Budapestre utazni, akkor annak előbb Clujról, vagy Bucurestiből kell beszereznie a vízumot. Hasonló a helyzet más államokban is. A vízumdíjakból 900.000 pengő folyik be, de ha eltörlik a díjakat, akkor ez vasúti forgalom formájában megtérül.

Az interpellációra Kánya Kálmán magyar külügyminiszter válaszolt és kijelentette, hogy ő is igyekszik eleget tenni a vízumkényszer eltörlésére irányuló óhajnak. Eltörlés esetén az idegenforgalom meg fog növekedni. Belgiummal, Franciaországgal, Hollandiával és Esztországgal folynak a tárgyalások ez irányban és hasonló tárgyalásokra kerül sor a többi államokkal is.

Madrid felé. Franco tábornok csapatai ellenállhatatlanul nyomulnak előre, a szabadság zászlója alatt. Utjuk célja: Madrid.

Az angol király házasodik

A rangján aiuli házasság terve miatt a kormány erősen tiltakozik. Az uralkodónak a királyságról való lemondását is emlegetik

Londonból jelentik: Az angol király és kormánya között súlyos nézeteltérések támadtak a királyi házassági terve miatt. A nézeteltérések fölötti vitatkozás az uralkodó és a kormány között már hetek óta tart, de a nyilvánosság csak szerdán értesült róla. Ekkor már a kérdés olyan bonyodalmas kifejlődést mutat, hogy komoly angol lapok is egyetlen megoldásnak azt tartják, ha a király lemond uralkodói jogáról. A király ugyanis egyszerű polgári rangú nőt akar feleségül venni.

Szerdán Baldwin kihallgatásra jelentkezett az uralkodónál s a kihallgatást maga Baldwin sürgette. Baldwin közölte az uralkodóval, hogy eddig minden lépésével meg volt elégedve a kormány s ezután sem lesz nézeteltérés közöttük, ha a király hajlandó lesz a kormány megoldási tervét követni.

Baldwin a királyi kihallgatás után felkereste a munkáspárt vezetőjét, hogy vele is megbeszélje ezt a kérdést. Az ellenzék vezetője nyilatkozott, hogy a királyi házassága magánügy s a kormánynak csupán az utódlás kérdésében van beleszólása.

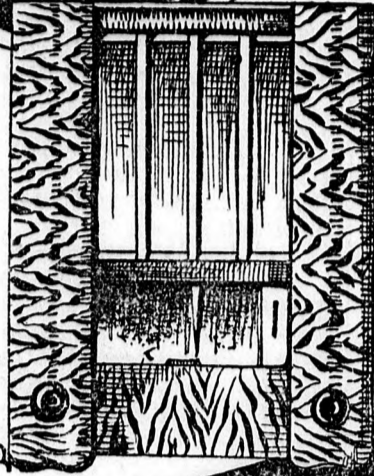
A házasság egyik megoldása az volna, hogy a király nősüljön meg, mint Cromwel hercege s felesége csak mint a királyi házastársa szerepeljen. Az utódlás kérdéséről aztán majd dönt a kormány.

A politikai körök egyrésze a helyzetet úgy látja, hogy a királynak ez a lépése vagy önkényuralomra, vagy államcsinyre vezet.

Repül
AZ IDŐ

SUPER 37
ALFA
IMPERATOR

Standard

RÁDIÓ
MELLETT

Anglia nem megy túl a locarnói szerződésen, se Franciaország, se Belgium támogatásában

Eden külügyminiszter kijelentése az alsóházban. — Franciaország Angliát a locarnói egyezményen túlmenően is hajlandó segíteni

Londonból jelentik: Az angol alsóház szerdai ülésén Mander képviselő megkérdezte Eden külügyminisztertől, hogy vajon Anglia akkor is köteles volna fegyveresen támogatni Franciaországot és Belgiumot, ha a támadás olyan eljárás következménye volna, mely Franciaországnak a szovjettel, a kisantanttal, vagy Lengyelországgal való kapcsolataiból származik?

Eden így felelt:

— A locarnói szerződés mindezt világosan meghatározza. Nem szólhatok az új szerződés valószínűségeiről,

annyt azonban mondhatok: minden erőnkkel azon leszünk, hogy az új szerződés minél inkább megközelítse a régit.

Chair képviselő azt kérdezte meg, hogy Angliának Belgium megvédésére vonatkozó kötelezettségei arra az esetre is vonatkoznak, ha a belga gyarmati birodalmat támadják meg. Eden kijelenti, hogy a szerződés ezt a támogatást kizárólag Európára korlátozza.

Párizsból jelentik: Az Intransigeant értesülése szerint Franciaország elhatározta, hogy új kötelezettségeket vállal Angliával szemben. Eddig ugyanis csak Anglia kötelezte magát segítségnyújtásra arra az esetre, ha Franciaországot megtámadnák, anélkül, hogy Franciaország részéről ezért hasonló ellenszolgáltatást kapott volna. Tekintettel a második locarnói szerződés nehézségeire, addig is, amíg ez a szerződés megvalósul, Franciaország is segítségnyújtási kötelezettséget vállal Angliával szemben.

Delbos és Eden az erre vonatkozó kérdéseket a népszövetségi ülés alkalmával Genfben vitatják meg.

Brüsszélből jelentik: A belga képviselőház nemzetvédelmi törvényjavaslatának vitája során felszólt Van Zeeland, belga miniszter-

elnök is. Beszédében nagyon sötéten ítélte meg Európa gazdasági és politikai állapotát.

— De bármiként is alakuljon a helyzet — mondotta Van Zeeland, — Belgium igyekezni fog megvalósítani azt a magatartást, hogy egyetlen harcolófélhez se csatlakozzék.

— Belgium külpolitikáját a függetlenség kell, hogy jellemezze. Belgium csak olyan kötelezettségeket vállalhat magára, amiket meg is tud tartani s amelyeknek a horderejét előre mérlegelni tudja.

A Népszövetségről szólva, Van Zeeland kijelentette, hogy a Népszövetség csak „pótló biztonsági eszköz”, de amelyet Belgium nem hanyagolhat el.

— Belgium nem támad meg senkit, — fejezte be felszólalását Van Zeeland, — csak azok ellen lép fel, akik az ország határát megtámadják.

Madridban mindkét fél külföldi segítséggel harcol

A „legkorszerűbb” hadi gépeket használják egymás ellen.

Londonból jelentik: Az egyik angol lap haditudósítása szerint a kedd reggeltől szerda délig tartó Madrid körüli harcokban a legkorszerűbb harci eszközöket vetették ütközetbe. A rohamra tankok védelme alatt indultak a vörösek, míg a nemzetiek a keddi ütközetekben először harcoltak a polgárháború folyamán gázzal. A nemzetiek két repülője légitörzést dobott Madridra, amittől több nagy épület lángborult.

Az angol lap haditudósítója végül megállapítja, hogy mindkét fél erős külföldi segítséget kapott.

CABALERO 500 MILLIÓ ARANYEZETÁT FIZET A SZOVJETNEK

Berlinből jelentik: A nemzeti szocialisták hivatalos közlönye azt a meglepetést keltő hírt közli, hogy Rozenberg, a Szovjet spanyolországi követe, megegyezést kötött Cabaleroval. Eszerint a Szovjet bizonyos mennyiségű fegyvert és lőszerrel ad a spanyol vöröseknek, viszont Cabalero

500 millió aranyezetát bocsájt a Szovjet rendelkezésére, a spanyol nemzeti bank aranykészletéből.

Valenciában már meg is indult a spanyol arany berakodása, míg a Szovjet Hollandiában, Csehszlovákiában és Svájcban hamis címek alatt fegyvereket vásárol.

ROSSZ MINŐSÉGŰEK AZ OROSZ HADISZÁLLÍTMÁNYOK

Lisszabomból jelentik: Queipo de Llano spanyol nemzeti tábornok, a sevillai parancsnok egyik helyzetjelentése a szovjet orosz hadianyagszállítmányok minőségéről is beszél. Kijelenti, hogy a szovjet orosz ipar távolról sem olyan fejlett, mint ahogy ezt a bolsevikiek elhinni és másokkal is elhitetni szeretnék. Meg kell állapítani — mondja a tábornok — hogy ami szovjet orosz repülőgépek és tankok a spanyol nemzeti csapatok kezébe estek, minden egyebet, csak nem jó minőségű szállítmányok. A motorok se kivételek e megállapítás alól.

Angyal Bandi bukása

București, november hó.

Vannak személyi okok, régi emlékek, véletlenül előállott körülmények, amelyek az eszmei irányok legszívósabb és legkövetkezetesebb apostolait is apró engedelmények megtételére kényszerítik. A jobboldali diktátor bizonyára nem tud ellentánni bolsevikki bűnözővé vált gyerekkori játszótársa kegyelmi kérvényének s a vörös népbiztos is valószínűleg szívesen futni engedi azt a fehér lázadót, akinek dolgozatát valamikor az iskola padjaiban másolta le... Kérlelhetetlen antiszemita kétségkívül lesznek olyan kedves emberek Ábrahám ivadékai között, akiknek idejében megsugják, ha pogrom készül s olyan anarchista is el lehet képzelni, akinek kezéből kihull a gyilkos a hercegkisasszony előtt, aki valamikor karácsonyi szeretet-adományt osztott ki neki.

Sohasem felejtsem el azt a kommunista munkást, aki egy hasznára vált cikkem meghálálásul nagylelkűen kegyelmet helyezett számomra kilátásba...

Vagy tizenöt-husz, több évre elítelt kommunista éhségstrájkjal igyekezett kikényszeríteni Clujon valami nyolc-kilenc évvel ezelőtt, hogy az akkoriban megjelent amnesztia-rendeletet rájuk is alkalmazzák. Már negyven napja tartott a sztrájk, mikor a szerencsétlen koplalókat meglátogattam a katonai kórházban s mélyes részvétel eltelve cikket írtam a csontvázra soványodott emberi roncsok irtóztos szenvedéseiről és valóban hősi kitartásáról. Azt állítják az elvtársak, hogy ez a cikk nagy mértékben hozzájárult ahhoz, hogy az illetékesek szükségesnek kezdték érezni a kérdés tanulmányozását s meg is állapították, hogy az amnesztia-rendelet valóban vonatkozik ezekre az elítéltekre is, akiket aztán kénytelenek is voltak szabadlábra helyezni.

Mikor a szörnyű áron kiharcolt kegyelem híre elérkezett a kórházba, nagy volt a boldogság, de bizony egy szabadlábra helyezett sem tudott mindjárt szabad lábára állani. Megint meglátogattam őket betegágyaiknál s ekkor az egyik kommunista munkás a meghatottság és cinizmus furcsa keverékével hangjában ezt mondta nekem:

— Köszönjük, szerkesztő úr a cikket, amit rólunk írt. Sokat használt nekünk. A polgári társadalom megalkodott, javíthatatlan képviselőjének tartjuk önt, de azért ha hatalomra kerülünk, cikkéért két napi haladékat kap az akasztásnál.

Ilyen rövid kegyelmi haladék megadására én is hajlandó volnék a Hertz-féle rémregény kiadócéggel és könyvkereskedéssel szemben, amelynek lehúzott redőnyei előtt ma is szuronyos katona őrzi a bűnügyi zárlatot, azóta, hogy a hatóságok állambiztonsági szempontból veszélyesnek ítélt nyomtatványokat és iratokat koboztak el a régi és hírhedt vállalat raktáraiból és iródaiból.

Tudniillik — töredelmes szívvel vallom be — néhány hónapig én is dolgoztam Hertznek. Az Angyal Bandit én rendeztem sajtó alá.

A lap, amelynél akkoriban dolgoztam, hónapok óta nem tudta már folyósítani a fizetésemet s én tanácsátalanul, kétségbeesetten bolyongtam București utcáin a csúf októberi ködben. Eppen a Pikkadilly-kávéházban, amelynek egyik zuga a munkánélküli bohémek és üzletelen kereskedelmi ügynökök meghitt napközi otthona, melegedője volt akkoriban, azzal az értesítéssel szolgált valaki, hogy a nagy Hertz, a Szívek Harca Hertze a rémregények és krajcáros ponyva-üzletek Hertze magyar fordítót keres.

Siettem a Calea Victoriei-úti üzletbe, ahol azonnal Hertz elé vezettek. Fent trónolt a régi épület első emeleti helyiségében, pompás íróasztal mellett, amely előtt remek bőrfotelbe süpedt az ember.

— Nem fordító kell nekem — mondotta Hertz, aki egyébként rokonszenves külsejű magas, síma modorú úriember, — hanem egy régi kiadású magyar füzetes regényt

kellene átjavítani.

— Még tudom csinálni, — feleltem.

Hertz erre átadta nekem az Angyal Bandi című betyár-regény első füzetét. Kirakatban fakult fedelén rémes jelenetet ábrázoló rajz ékeskedett s dohos sárga lapjain régies stílusban, rossz magyarsággal sorakoztak a történet izgalmas mondatai. Valami budapesti zug-kiadvány volt a hatvanas vagy nyolcvanas évekből. Akkoriban, ügylátszik, még nem foglalkoztak írástudó emberek ponyvárodalommal. Ma külön szaktekintélyek is ráfanyalodnak. Közismert dolog, hogy az egyik legdivatosabb magyar színműíró rémregénnyel kezdte. A Néma koldus titkát is ő írta.

— Holnapra hozza el kérem az átjavított füzetet, — mondotta Hertz, mialatt én keserű érzésekkel nézegettem a régi, kezdetleges nyomdai terméket.

— Rendben van, — feleltem.

És másnapra elkészültem az átdolgozással. Egyetlen mondatot sem hagytam érintetlenül. Tele lett a füzet áthúzásokkal, beszúrásokkal, javításokkal. Hertz fejét csóválva nézegette s minthogy nem tud magyarul, másnapra rendelt magához. Addigra megkérdezi egy magyarul is tudó alkalmazottját, meg lehet-e bízni a munkámban.

A szakvélemény kedvező volt rámnézve, s másnap a híres kiadó kezembe nyomott husz füzetet.

— Minden reggel tessék behozni egy átjavított füzetet. Ugyanakkor mindig megkapja ön az előző napi szedés korrektúráját és revízióját. Azt is önnek kell végeznie. Az egészért füzetenként 100 leit fizetek.

Könnyű volt kiszámítani. Háromezer leit lehet keresni Angyal Bandival havonként. Egészen tűrhető összeg. Bizonyos, hogy sok magyar író nem keres tiszta, nemes irodalommal ennyit. Alkuvis nélkül vállaltam tehát a munkát.

És megindult Angyal Bandi. Harmadnap én is kaptam egy ingyenes mutatványfüzetet az utcán. És elrasszították vele a külvárost, ahol tömegesen laknak magyarok, a gyárakat, amelyekben nagy számban dolgoznak magyar munkások, áttört a rém-irodalmi áradat a Kárpátok hágói és szorosain is és előntötte Transsylvaniai.

Lelkiismeretfurdalást éreztem, de azzal nyugtattam magamat, hogy teljhatalmú úr vagyok Angyal Bandi tetteinek s könnyű szerrel megakadályozhatom minden olyan vállalkozásában, amit romboló hatásúnak érek. De — hajh — azt mégis túrnöm kellett, hogy kedvesen és vitél, gavalléri gesztusokkal és tömegesen öljön.

Egyetlen elégtételelem az volt, hogy a nagy mű stílusát sikerült egészen elfogadhatóvá tennem. Magyar nyelvét tehát nem rontotta vele senki. Ez mindenestre hervadhatatlan érdemem a ponyvárodalom történetének Angyal Bandi korszakát tárgyaló fejezetében.

Fél éjszakákon át javítottam a dohos illatú füzeteket. Néha egészen szépen megírt részleteket találtam, amelyeket nyilván irodalmi értékű jénnyekből ollóztott ki a szerző. Volt egy-egy érmészet-leírása, tömegjelenete, ami megkapott. De az úgynevezett izgalmas részleteken nagyon sokat kellett nevetnem. Szokásomná vált, hogy drámai hanglegjtéssel szavaljak el egy-egy megrázó mondatot, ami azzal az eredmény-nyel járt, hogy lassanként magánéletembe is átvittem a regény stílusát s ha egy pohár vizet akartam kérni, vadul forgó szemmel, rekedten harsogtam: „Asszonyom, ha kedves az életed, ide azzal a serleggel, hadd oltsam győző szomszédomat!”

Eleinte ügylátszik jól ment a regény: az elárúító kioszkok mindenünnen azt jelentették, hogy a közönség kapkodja a füzeteket. A kiadó elégtétellel nézte íróasztala mellett a padlótól egészen a felső fiók magasságáig feltornyosuló folytatásokat s időnként szükségűen adott belőlük egy tucatot. De három-négy hét elmúltával országszerte megszűnt az olvasó kedv, a közönség megúnta a folyton ismétlődő rabló-kalandokat, a haramja-banda barlang-romantikáját, az örökös bosszúért lihegést s különösen azt a fordulatot, hogy valamilyen ellenséges hatalmak minduntalan gonoszul elrabolták Angyal Bandi szerelmes hitvesét s a gyöngéd érzelmében és becsületében vérig sértett betörő folyton kérlelhetetlen büntetőeljárás megindítására tett szent fogadalmat nemcsak a galád asszony-rabló, hanem az egész társadalom ellen.

— Három füzetből kettőt kell csinálni, —

rendelte el a kiadó — s a folytatások izgalmas befejezésére fokozottan ügyelni kell.

Erre kihagytam minden olyan részletek, ami kissé akasztotta a cselekmény gyors pergését s a füzetek befejezését lehetőleg ott jelöltem ki, ahol valaki éppen megragadta ellenfelét vagy ütésre emelte kezét, vagy „vad elkeseredéssel így kiáltott fel”: „avagy pedig „Kinyitotta az ajtót és irtóztos jelenet tárult szemei elé”...

S a regény még se ment. Az elárúító bódésok egyre több megmaradt füzetet küldtek vissza.

— Öt füzetből csinálni kettőt! — vezényelte a kiadó és én pontosan teljesítettem kívánságát. Egész kalandokat hagytam ki, ami annál könnyebb feladat volt, mert az első budapesti kiadás idejében ügylátszik kitűnően ment a regény s a szerző szemérmétlenül felhasználta, beiktatott egész vadidegen tárgyú bűnügyi regényeket, úgy intézte a dolgot, hogy a hős időnként eltűnt működési területéről, otthagya bandáját és egészen idegen személyekkel játszott le két-három füzetre terjedő izgalmas epizódokat.

Semmi se használt. A regény nem ment. A regény megbukott. Most már ez volt a parancs: — Rövidíteni, amennyire csak lehet!

Öt-hat füzetes epizódokat dobtam el s Angyal Bandi feleségének egy-egy újabb elvablását kérlelhetetlenül töröltem. Az események hajrázó útjében rohogtak tovább a regényben, amelyet minden balsiker ellenére is becsülettel be kellett fejezni. Mert azért akadtak szorgalmas olvasók, akik egy szám vásárlását sem mulasztották el. A Pikkadilly-kávéházban is volt egy pincére, aki lázasan érdeklődött Angyal Bandi sorsa iránt s mikor megtudta, hogy én csinálom a regényt, olyan tisztelettel vett körül, hogy Tolstoj sem élvezhetett nagyobb. Vissza nem utasítható kedvezéssel csordultig telt kannácskában hozta a feketétet s folyton faggatott, mi lesz már avval az Angyal Bandival? Elfogják? Felakasztják? En rejtélyesen mosolyogtam s biztattam a derék vendéglőipari munkást, várja csak meg a végét. Szigorú titoktartásom legfőbb oka pedig az volt, hogy — magamnak sem volt fogalmam se, hogyan fogjuk a nagy művet befejezni.

Csak akkor szerettem erőll tudomást, mikor Hertz, látva Angyal Bandi katasztrófális bukását, egy szép napon ide adta az össze hátrólévő folytatásokat.

— Végezzünk vele, — mondta.

Eppen odaért a mese, hogy Angyal Bandi, miután szeretett hazájában nem talált megértésre, Párizsba készült kivándorolni. Rögtön sejtettem, hogy itt most ötven füzetet keresztül néhány francia bűnügyi regény közbeékelése következik, ami az új kiadás üzleti sikertelensége miatt indokolatlanná vált. Megtanácskoztuk a kiadóval s elhatároztuk, hogy Angyal Bandit nem engedjük Párizsba. Maradjon édes hazájában. Ez a művelet aztán lehetővé tette a regény gyors befejezését. Még egy utolsó nagy és nemes cselekedetet írtunk a gavallér betörő javára, ami megnyitotta előtte az utat, hogy visszatérjen a becsületes emberek társadalmába, ahol aztán szeretett hitvesével boldogan élt tovább.

A Pikkadilly derék pincére aznap dupla feketével hálálta meg, hogy nem vittem bitófára Angyal Bandit. Hertz pedig aki állítólag jó részben a Szívek Harca jövedelméből építette fel hétémeletes palotáját, hosszú ideig nem mert vállalkozni magyar ponyvaregény kiadására.

Jávör Béla.

XI. PIUS PAPA koronázása ezidél évfordulója alkalmából ez a gyönyörű könyv jelent meg

Kállay Miklós:

A pápa és a Vatikán

A pompás könyv egy szakavatott író tolla mellett 100 gyönyörű képpel mutatja be Szent Péter mai utódját a legnagyobb koncepciójú pápák egyikét. Megmutatja őt a vatikáni szertartások kaprázatú pompájában, a zarándokok százezreinek hódolatától övezve. Megmutatja államférfiul bűncselekményében és legmeghittebb és tisztább nemes emberi művoltában. Ime néhány fejezete a könyvnek: Diadaloszlop és a pápa szék. A lombard városkésztő a Vatikán trónját. Ratti bíbornok megválasztása. A Conclave és XI. Pius választása. A pápa fejedelme. Hogy törté a Pápa egy napját, stb. stb. A könyv ára 284 lel és portó. Megrendelhető lapunk könyvosztályánál.

P. Esser S. J. — Lukácsy I.:

Negyedóra a szószéken III.

„Szentbeszéd az egyházi év jelesebb ünnepeire.”

Ara 85 lei és 10 lei portó

Kapható könyvosztályunknál

HIREK

Központi szerkesztőség, kiadói hivatal és előfizetés felügyelői helye
Oradea, Strada Regele Carol II. 5.
SZÓFIZETÉSI ÁRAK: Bolívián: Egész évre 500, fél évre 400, negyedévre 210, egy hónapra 10 lei.
 Magyarországon: Egész évre 50 P, fél évre 25 P, negyedévre 15 P. Egyes szám ára 20 fillér, vasárnap és ünnepeken 24 fillér.
 Postatakarékpénztári csekk számlánk száma: 80.037.
 Telefon: 27.

Felelősszerkesztő: **PERÉDI GYÖRGY**
 Cluj-i szerkesztő: **dr. Sulyok István**
 Cluj, Piața Unirii 13.

Kéziratokat nem őrzünk meg és nem adunk vissza. Csak a választásbélyeges magánlevelekre válaszolunk.

Időjárás

Az időjárás-kutató intézet jelentése szerint a várható időjárás: Nyugati szél, záporosó, havi- zás, A hőmérséklet nem változik lényegesen.

KÖZÖS KIRÁLYI KIHALLGATÁSON JELENTEK MEG A KÜLFÖLDI KÜLDÖTTSEGEK. *Bucuresti.* Saját tud. A december elseji ünnepségekre Bucurestibe érkezett külföldi küldötteket a király tegnap délután közös kihallgatáson fogadta. A csehszlovák és jugoszláv küldöttek este Clujra utaztak, ahol az egyetemen rendeztek ünnepélyt a tiszteletükre.

Cluj. Saját tud. Csütörtökön délelőtt 10 óra 10 perckor érkeztek meg a csehszlovák és jugoszláv parlament kiküldöttei a fővárosból. A küldöttek ünnepélyes fogadtatására megjelentek a pályaudvaron az egyházi, katonai és polgári hatóságok. A város nevében dr. Drăgan Nicolae polgármester üdvözölte a vendégeket, majd a román nőegylet tagjai virágcsokrot zudítottak a csehszlovák és jugoszláv parlamenterekre. A pályaudvarról a régi Magyar Színház helyén épült kulturpalotába vonultak és ennek dísztermében *Stefanescu* Goanga egyetemi rektor tartott előadást, majd többen beszéltek a kormány jelenlevő tagjai közül. Jelen volt Inculeț helyettes miniszterelnök, Lepadatu, Săveanu, Pop Victor, Nistor munkaügyi miniszter, V. Bădulescu, Mareșu Tilșesiu alminiszter s több képviselő. Délben díszbéd volt a kulturpalota bankett-termében, majd délután a vendégek megtekintették Cluj nevezetességeit, résztvettek az Opera diszlocálásán s este 7 óra 15 perckor elutaztak Clujról.

KARDINÁLISOK 25 ÉVES JUBILEUMA. *Rómából jelentik:* A napokban a római katolikus Anyaszentegyháznak három nagyevű bitorosa ülte huszonöt éves évfordulóját annak, hogy a bitorosi méltóságot megkapják. Ezek a kardinálisok: *Gennaro Granito Pignatelli di Belmonte ostia-albanoi püspök, aki egyuttal a bíbornoki kollégium feje (dékánja), O'Connell Vilmos bostoni érsek és Gaetano Bisleti kurdialis bitoros.* Mind a három egyházfejedelem még a szentéletű X. Pius pápa nevezte ki 1911 november 27-én. Más X. Pius-tól kinevezett tagja nincs is már a bitoros-kollégiumnak. Ellenben él még egy XIII. Leó pápától kinevezett bitoros, *Skrlensky kardinális, aki előbb prágai, majd olmetzi érsek volt, 1920-ban leköszönt érseki méltóságáról s ezidő szerint Rómában él.*

NÉGYSZÁZ ÉV ÓTA NEM VOLT OLYAN ÁRMÉNY ÉS HIDEG TÉL, MINT AZ IDÉN LESZ. *Párizsból jelentik:* Az ismert francia meteorológus, *Abbé Gabriel* kijelentette egy újságról előt: 1936 december 20-án olyan hideg tél kezdődik Európában, amilyen csak 400 évvel előt volt. A meteorológus szerint a négyszáz év előtti kemény tél összes előjelei mutatkoznak már. Így többek között Amversnél befagyott a Scheldt folyó.

Nemzetközi sorsjátékkal új színházat építenek a salzburgi ünnepi játékok számára. Bécsből jelentik: Ausztriában nemzetközi sorsjátékot terveznek, amelynek jövedelméből új színházat akarnak építeni Salzburgban az ünnepi játékok számára. Ugy az új színház építésének, mint a célt szolgáló nemzetközi sorsjátéknak ötlete Toscaninittól, a világhírű olasz karmestertől származik, aki állandó vendégművésze a salzburgi ünnepi játékoknak. Az új színház részletes tervei már elkészültek s a színház mérete mellett az ünnepi játékok eddigi színhelye valóságos eltörpül. A színház helyét az a hatalmas terület választották ki, amelynek két vége az autókiallitás és a vadászati kiállítás épülete.

Zürichi zárlat. Párizs 20.29, London 21.32, Newyork 435.12, Brüsszel 73.60, Milánó 22.92 fél, Amszterdam 236.50, Berlin 174.95, Bécs — schilling 78.70, Prága 15.38, Varsó 81.90, Belgrád 10. **Bucuresti 325.**

TEPLOMOT ÉPÍT BERVENI KÖZSÉG RÓMAI KATOLIKUS NÉPE. *Satu-Mare.* Saját tud. Berveni község római katolikus lakossága jelentős áldozatok árán új templomot épít. A munkálatokat már régebben megkezdték s előreláthatólag a kora tavasszal fogják befejezni.

Főzeléken és szárított tészta él a vörös Madrid lakossága. *Londonból jelentik:* Megdöbbentő adatokat közölt a madridi katasztrófális ételmisszerhiányról a spanyol fővárosban tartózkodó angol tanulmányi bizottság egyik tagja, Mac Namara kapitány konzervatív képviselő. A kapitány hétfőn telefonon jelentkezett Madridból és elmondotta, hogy a lakosság alig jut ételmisszerkehez, a piacokon egyáltalán nem árulnak többé s az üzletek előtt órákhozat kell várni, míg valaki végre kis főzelékhez vagy szárított tésztahoz jut. A kelkáposzta darabjért négy angol shillingnek megfelelő összeget kell fizetni (körülbelül 150 lei.) A szállodában, ahol lakik, szintén alig tud ebédhez jutni s ha mégis van valami ennivaló, az főzelék vagy tészta. Húst Madridban nem lehet kapni.

MEGHALT FREGOLI. *Rómából jelentik:* Viareggioiban hirtelen meghalt Fregoli Lipót, a világhírű varietéművész. Keresztnevét kevesen ismerték, de vezetéknéve fogalommal lett: a világ minden részén jelképe a gyors átváltozás tehetségének. A mai középeurópai nemzedék már nem igen láthatta Fregoli művészetét. Az utóbbi években egyáltalán nem szerepelt, azelőtt pedig káprázatos mutatványaiért olyan felléptidíjakat szabott, hogy csak a leg-gazdagabb newyorki, londoni és párizsi varieték tudták megfizetni. Legelképezetőbb mutatványa az volt, amikor egymaga játszotta el egy szindarab huszonöt szerepét. A szereplők persze váltogatták egymást a színpadon a Fregoli számára írt darabban, de az egyik szereplő szinte még ki sem tette a lábát, s máris bent volt a másik, egészen más maszkban és tetőtől talpig új öltözékben. Persze ennek a mutatványnak is volt titka. Fregolinak huszonnégy különlegesen kiképzett szolgálója volt s a huszonöt ember óraműszerűen pontos, a legapróbb részletekig kidolgozott együttműködésének eredménye volt az, hogy Fregoli a szó szoros értelmében egy szempillantás alatt váltott maszkot és öltözéket.

Kiesett éjjel a kályhacső: meghalt a lakó. Idősebb Csathó Gáborné püspökladányi asszony tüzet rakott a kályhájában, majd lefeküdt aludni. Éjjel a kályhacső kiesett és a szerencsétlen asszony szénagázmérgezés következtében meghalt.

A SPANYOL NEMZETI KORMÁNY POSTABELYEGEL. *Burgosból jelentik:* Ettől a héttől kezdve a polgárháborús Spanyolországnak kétféle bélyege lesz. A Franco-kormány elhatározta, hogy még a hét elején új bélyegeket hoz forgalomba az uralma alatt álló országrészekben. Öt és harminc centimos-os Franco-bélyeg lesz. Az öt centimosos bélyeg rajza a burgosi székesegyházat mutatja, a harminc centimosos bélyegen pedig a navarrai és castilliai táj egy-egy jellegzetes pontja látható.

A spanyol polgárháború kérdése a genfi Népszövetség előtt

Angol és francia közös javaslat a fegyverszünet érdekében és a polgárháború pusztításai helyreállítására

Párizsból jelentik: A „Journal” genfi tudósítója közli, hogy a Népszövetség tanácsülésére Anglia és Franciaország közös határozati javaslatokat dolgoznak ki. Egyik javaslat az lesz, hogy felhívják a semlegességi bizottságot, folytassa tanácskozásait és igyekezzék a be nem avatkozás elvét minél hathatósabban érvényesíteni.

Másik javaslat az, hogy a Népszövetség ajánljon fel anyagi és műszaki segítséget a spanyol polgárháború pusztításainak helyrehozására.

Javasolják még azt is, hogy a spanyol harcoló feleket fegyverszünet kérésére hívják fel. — Ugyanakkor felhívást küldenek Olaszországnak, Németországnak és a Szovjetnek is, hogy a háborús felek támogatását hagyja abba.

A HARCMEZŐ HIREI

Barcelonából jelentik: A Madridban és Mad-

A bolsevizmus erőfeszítéseiről

Gróf Zichy Gyula kalocsai érsek a legutóbbi főpásztori körlevelében könyörgő-nap tartását rendelte el főgyűházmegyéje valamennyi templomában és ezt az intézkedést a következőképpen okolta meg: „A bolsevizmus hallatlan erőfeszítéseket tesz, hogy eszméit világszerte elterjessze s a népeket az általa hirdetett új gazdasági rendszer s Isten nélküli világnézet jármába hajtsa. Törekvésének útját lázadások, titkos összeesküvések, forradalmak s polgárháborúk jellemzik, amelyek kegyetlenség és embertelen kínzások tekintetében a legvéresebb keresztényüldözésre emlékeztetnek. Nem titkolt célja a kereszténység elpusztítása, az evangélium száműzése a köz- és magánéletből, Krisztus királyságának végleges megsemmisítése s új világnézet kialakítása, mely Istent és a természetfölöttit száműzi s az élet sulypontját a tulvilágról a földre helyezi át. A veszély felismerése arra indít, hogy ellene az evangéliumi igazságok bátor megvallásával és hirdetésével s az imádság fegyvereivel védekezzünk.” — Az érsek ezután több oldalról hozzá érkezett kérésre elrendelte, hogy főgyűházmegyéje minden templomában a bolsevista veszedelem elhárítására s a tévedők megterése céljából könyörgő-nap tartassék, oly módon, hogy szentmisét mutassanak be az Oltáriszentség kitételével és szentbeszédben magyarázzák meg papjai a híveknek a könyörgő-nap jelentőségét. Azonkívül minden egyházközség e napon tartson felvilágosító gyűlést, azon ismeretessék a bolsevizmus céljait és törekvéseit és tájékoztassák a híveket az ellene való küzdelemről, hogy így a hívek az antibolsevista mozgalomhoz csatlakozzanak és egységes antibolsevista front alakulhasson.

KOMMUNISTA SZERVEZKEDÉST LEPLEZTEK LE BUDAPESTEN. *Budapestről jelentik:* A főkapitányság politikai osztálya a Klauzál-tér egyik épületében kommunista szervezkedést leplezett le. A kommunisták „Ipari hatharat” címen szervezkedtek s különböző tanfolyamokat rendeztek. A rendőrség 15 egyént vett őrizetbe.

MEZŐGAZDASÁGI KIVITELÜNK SZÁMOKBAN. *A Curentul* adatokat közöl mezőgazdasági kivitelünkről a január—októberi időszakra. Ezen 10 hónap alatt gabona, olajmag és más gazdasági terményekben kivitelünk 1 millió 556.082 tonnát tett ki a tavalyi 1.012.102 tonnával szemben, ami tehát a tavalyi évvel szemben 553.980 tonnás többletet jelent. Az egyes országok szerint olyképpen oszlott el a mezőgazdasági kivitel, hogy első helyen áll Anglia 508.384 tonnával, utolsó helyen pedig Görögország 64.900 tonnával. Ebben az időszakban 497.299 tonna búzát és 519.582 tonna tengerit vittünk ki. A Curentul szerint még körülbelül 400.000 tonna vár kivitelre, ha nem számítjuk azokat a tartalékokat, melyekre az országnak szüksége van.

rid körüli harcok szerdán egész nap hevesen folytak. Lano tábornok sevillai rádiónyilatkozata szerint a nemzetiek ismét 9 orosz tankot zsákmányoltak a vörösektől. Párizsba érkezett jelentés szerint Alicanteban az anarchisták kivégeztek egy tuszt, válaszul a nemzeti csapatok repülőinek bombatámadására. A külföldi követek minden közbenjárása eredménytelen volt s nem tudták a tuszt megmenteni, mert az anarchisták nem engedelmeskedtek a hatóságoknak.

A Madrid körüli harcokban elesett Beinber, volt német birodalmi kommunista képviselő, aki a spanyol vörösek oldalán harcolt. Holttestét a Szovjet Oroszországba szállítja s a Kremlben temetik el.

HOLLANDIA IS ELISMERTE A FRANCO-KORMÁNYT

Londonból jelentik a Reuter távirati iroda, hogy Hollandia elismerte Franco tábornok kormányát

Plébános beiktatás a Szt. Mihály-hegyen. Tg-Sácucesc Sajat tud. November 29-én megkapóan szép ünnepség keretében iktatták be Fejér Gábor volt cluji s. lelkeszt Lemnia és Almaş községek plébánosává. A két község közös templomához a Nemere tövében épült Szent Mihály hegyi templomhoz a két falu népe templomi zászlók alatt vonult fel s úgy várták az új plébánost, aki Márton Aron cluji plébános, Héjja Albert egyetemi hitészónok és Smi' al; plébános kíséretében jelent meg. Az ősi vártemplom kertjében Gyergyay Béla megyebíró Lemnia, Fábíán Béni Almaş katolikus hívei nevében, Jakabos Ica az ifjuság nevében, Tóth Miklós a politikai község nevében, Bartók Lázár almaşi iskolás a gyermekek nevében köszöntötték az új plébánost, akit dr Péterffy Lőrinc püspöki biztos vezetett oltárhoz. A templomban Márton Aron cluji plébános olvasta fel a püspöki kinevezést, majd az új plébános tartott szentbeszédet, különösen hangsúlyozva azt, hogy milyen jelentőségű ez a két szó: „Krisztus és a falu”. Szentmise végeztével a kerületi papság, a környék és a faluk katolikus vezetői kísérték a plébániára Fejér Gábort, akinek sok áldozatot kívánó munkájához Isten áldását kérték.

SATU-MARE VÁROSA PERELI A FERDINAND UTCA LAKOSAIT. Sajat tud. Tavasszal a város kitelepitette a piacot a Ferdinand utcáról s az új megyepalota előtt díszes parkot létesített. A munkálatok közel hárommillió leit emésztettek fel, amelynek felét a város, az új közigazgatási törvényre támaszkodva, a háztulajdonosokon akarja bevenni. A háztulajdonosok visszatartották a város követelését s azzal érvelnek, hogy őket a munkálatok megkezdése előtt senki se kérdezte meg és a parkozás folytán ingatlanuk értéke sem emelkedett, már pedig a közigazgatási törvény csak ebben az esetben írja elő a közmunkákban való részesedést. Mivel a tárgyalások a város és a Ferdinand utcai háztulajdonosok között nem vezetett eredményre, a tanács utasítására a háztulajdonosok ellen a törvényszéken eljárást indított.

Nemzetközi feltaláló-kongresszus Newyorkban. Newyorkból jelentik: 1937 január 16 és 23 között nemzetközi feltaláló-értekezletet tartanak Newyorkban. Ez lesz az első nemzetközi feltaláló-kongresszus. 1914-ben Edison vezetésével már javában készültek egy ilyen értekezletre, de közben kitört a háború és a terv meghiusult. Az 1937-es kongresszus díszelnöke Marconi, a nagy olasz feltaláló. A kongresszuson résztvesz a legtöbb európai ország is. Kiállítás is rendeznek, amely iránt máris óriási érdeklődés nyilvánul meg, mert számtalan érdekes műszaki újítás ez alkalommal kerül bemutatásra.

A SKÓT SZOKNYA NEM POLITIKAI EGYENRUHA. Az angol alsóház tudvalevően most tárgyalja a politikai egyenruhaviselésről szóló tilalmat. Néhány nappal ezelőtt vita folyt a csokornyakkendő körül, hogy nem esik-e tilalom alá. A legutóbbi ülésen, mint a londoni lapok írják, McLaren skót képviselő feltette a kérdést, hogy vajon ez a tilalom a híres skót szoknyát is érinti-e? Sir John Simon kijelentette, hogy a skót szoknyát nem akarja bántani senki.

Szülei holtteste felett töredeelmes vallomást tett a gyilkos bucuresti egyetemi hallgató. Bucuresti. Sajat tud. A hatóságok tegnap délután evittek a gyilkos Constantinescut a bonctani intézetbe és megmutatták neki szülei hulláját: — Nézd, itt van az apád és az anyád! — mondta a vizsgálóbíró, — mire a gyilkos diák lehajtott fővel sirni kezdett, majd a következőképpen adta elő a gyilkosságot: — Az apám szokása szerint félnegykor érkezett haza. Én az udvaron egy baltával egy kis vasládát eskabáltam éppen össze, de félbehagytam a munkát s én szolgáltam fel apámnak az ebédet, mert az anyám nem volt otthon. Aztán visszatértem a munkámhoz. Közben hazajött az anyám s hallottam, hogy a két öreg verekszik. Bementem s rászóltam az apámról: „Megint veszekeszték?” Apám erre ellenem fordult. Szó szót követelt, és kihívóan válaszoltam, mert két pofont kaptam. Erre kézitusa fejlődött ki közöttünk. Apám megbotlott a szőnyegben és a díványra esett, akkor fejbévtam a baltával. Anyám, aki közben kiment volt a konyhába, a zajra besietett s azt kérdezve: „Mit csináltál, te szerencsétlen?” A dívány fölé hajolt, de én ekkor hátról ugyanazzal a baltával fejbévtam anyámat is. A bonctani intézet előtt nagy tömeg gyűlt össze, amely meg akarta lincselni a megvasalva távozó gyilkost. A rendőrség csak nagynehezen tudta visszaszorítani a népet. A bűnrészesek szerepét még nem tisztázta a hatóság, mert sem az Adela Solomon alapos kihallgatása nem történt meg, sem Coco Balanescu CFR alkalmazotté, akinél a gyilkos a rabolt pénzt és értéktárgyakat tartotta.

Litvinov „tisztelhetlen istentelen” lett. Moszkvából jelentik: Hivatalos jelentés szerint az istentelenek mozgalmanak központi tanácsa Litvinov külügyi népbiztost „tisztelhetlen istentelenség” nyilvánította. A legutóbbi hetekben többször híre járt, hogy Sztalin megelégedte a külügyi népbiztos sűrűn ismétlődő nemzetközi diplomáciai sikereit, amelyeket csak ő maga nevezett sikereknek, mindenki más pedig a szovjet csúfos kudarcainak. Ez a mostani „kitüntetés” azt a látszatot kelti, hogy Litvinov állását csakugyan veszedelem fenyegetheti, ha a hivatalos szovjetburokrácia elsüllyesztő szándékával szemben a maga „istentelensége” körüli-rangemelésben kap csak védelmet, amikor egészen más védelemre volna szüksége.

CHILÉBE HIVJÁK ÖSSZE A VÖRÖSKERESZT PÁNAMERIKAI KONGRESSZUSÁT. Párizsból jelentik: A vöröskereszt egyesületek párizsi gyűlése elhatározta, hogy a vöröskereszt pánamerikai értekezletét Santiago de Chilebe hívja egybe, tovább, hogy 1937-ben — valószínűleg Kairóban — regionális értekezletet rendez, hogy Tokióban értekezletre hívja egybe az ifjusági vöröskereszt egyesületeket, végül, hogy értekezletet fog tartani a középamerikai államok nemzeti egyesületeinek részvételével.

Figyelem!

Legolcsóbb perza szőnyeg beszerzési forrás, rendelésre és készre Mindenféle gyapju fonalak és felvett anyagok, mintázott és festett szakszövegek nagy választékban. Hozzávaló sodrott gyapju fonalak minden színben csak a „FORTUNA” szövedőben szerezhetők be. Oradea. Strada Vlăhuta 4. szám, az udvarban.

Egész országot behálózó csikóbőr-csempészté lepleztek le a hatóságok. Sighet. Sajat tud. A pénzügyi hatóságoknak tudomására jutott, hogy Rosner Mór bórkereskedő titokzatos áruküldeményeket kap, amiket nem illetékezett le. Maior adóhivatali főnök és a rendőrség szemmel tartották Rosner raktárát, ahova a napokban három hatalmas ládát szállítottak be az állomásról a fuvarosok. A pénzügyi tisztviselők azonnal megjelentek a Rosner raktárában és elrendelték a ládák felbontását. Megállapították, hogy a ládákban négyszázötvenöt kiló csikóbőr van, ami tudvalevően Romániában tiltott áru. A nyomozás kiderítette, hogy az egész országot behálózó bűnszövetkezet a csikókat összevásárolta, a fiatal állatokat leölték s a bőrüket Sighet mellett Csehszlovákiába csempésztve, Németországba szállították.

Az emberiség lélekszámának csúcspontja. Baltimoreból jelentik: Pearl dr és A. Gould szociológusok a baltimorei (Maryland-állam) Hopkins-egyetem tanárai több évszázad népesedési táblázatainak tanulmányozásából megállapították, hogy a világ népessége 2100-ben 2.645.000.000-re fog emelkedni és ez lesz az a csúcspont, melyet az emberiség lélekszáma soha nem fog meghaladni.

*** A szanvédő, beteg nőket reggel éhgyomorrra egy kis pohár természetes „Ferenc József” keserűvíz 2-3 óra alatt könnyű, lágy belkiürüléshez segíti és ezáltal igen sok esetben rendkívül jótékony hatással van a beteg szervekre. A női betegségekre vonatkozó tudományos irodalom több nagynevű alapvetője írja műveiben, hogy a Ferenc József vízzel elért kitűnő eredményekről saját kísérletei útján is alkalma volt meggyőződést szerezni. Az orvosok ajánlják.**

Ki lesz az agyukirály örököse? Londonból jelentik: Az angol lapok nagy érdeklődéssel tárgyalják, hogy ki lesz a Montecarloban elhunyt agyukirály, Sir Bazil Zacharoff milliós örököse. Eddig úgy tudták, hogy az örökösét Zacharoff Londonban élő mostohalánya és annak gyermekei kapják meg, most azonban váratlanul jelentkezett egy Zacharoff nevű 67 éves cipész-mester, aki azt állítja, hogy rokona az elhunyt agyukirálynak.

Tömegszerencsétlenséget akadályozott meg egy ember bátorsága. Baia-Mare. Sajat tud. A Somesana erdőkitermelő cég munkásokat keresett. Maramuresből hét földműves indult utnak, hogy felvételre jelentkezzen. Baia-Sprien szállást kértek Krieger Sándor pékmesternél, aki az üzlethelyiséget bocsátotta rendelkezésükre s hogy a jövevények ne fázzanak, a kemencéből szentet hozott s azzal jól megtömté a kályhát, majd az ajtót rájuk zárta. A szengáz a földműveseket elkábította. Hatan eszméletüket veszítették, míg a hetedik hihetetlen erőfeszítések árán az ajtóig vándorolt, azt kitérte, majd ájultan esett az ut porába. Szerencsére abban az időben haladt el az üzlet előtt Nicora Optimiu volt polgármester, aki az eszméletlen állapotban fekvő földműveseket a szabad levegőre hozta.

*** Hallgasson tanácsomra, fejfájásnál dörzsölje be homlokát, halántékát valódi Diana sóborszesszel.**

Megoperálják a debreceni 24 ujjú gyermeket. Debrecenből jelentik: Esze Imre, 11 éves debreceni árva gyermeket, a gyermekmenhely ápolóját, most szállították be a debreceni klinikára, ahol érdekes operációt hajtanak végre rajta. A kislának 24 ujjja van: 12 a lábain, 12 a kezén s emiatt állandóan busult és sirdogált. 10 és 20 filléres adományokból összegyűjtött 9 pengőt, amelyet át akart adni az operáló orvosnak, mert — mint mondotta — már nagyon szeretné, hogy neki is annyi ujjja legyen, mint társainak.

Légi si-expressz. Bécsből jelentik: A télisportok növekvő népszerűsége meghozta az első si-repülőjáratot. Ezt a járatot a holland repülőársaság tartja üzemen Rotterdam és Innsbruck között. A közvetlen repülőgép, amely csak kedvező hóviszonyok esetén jár, mindennap délelőtt tíz órakor indul Rotterdamból és este fél tíz órakor száll le Innsbruck repülőterén. A télisport holland barátai, akiknek lapos hazájában nem igen nyílik alkalma a síelés örömeinek élvezetére, nagy érdeklődést tanúsítanak a légi si-expressz iránt.

Amerikában is elfoglalják a sztrájkolók a gyárakat.

Sont-Bend város egyik gyárában a sztrájkolók francia minta szerint éjjel-nappal munkahelyüket őrzik, hogy követelésüknek nagyobb nyomatékot kölcsönözzenek. Kétséges azonban, hogy ilyenformán sikert érjenek el.

December 15-ig lehet behozatali engedélyért folyamodni. A kontingentálási igazgatóság határozata értelmében a negyedik negyedévre behozatali kéréseket csak december 15-éig fogadnak el. December 15-én túl csak a petroliumvállalatok és a hatóságok importkérelmeit fogadják el.

Németországban megkezdik a facukor gyártását. Berinben Holzzucker-Arbeitsgemeinschaft G. m. b. H. cég alatt új vállalat alakult, amely új találmányok alapján megkezdte a cukorgyártást fából. A gyártás összefüggésben van a német kormány négyéves tervével, amely elsősorban ipari pótnyersanyagok előállítására törekszik.

Rossz üzlet volt a dohányárak drágítása. A folyó költségvetési év első felében az Autonom Monopol Pénztár (C. A. M.) a kétmilliárd leies előirányzattal szemben egymilliárd 904 millió lei jövedelmet ért el, az előirányzatnak 95 százalékát. Ha a számításba vesszük, hogy a múlt évben, a régi dohányárak mellett, a C. A. M. az előirányzatnál többet jövedelmezett, úgy megállapíthatjuk, hogy a dohányárak emelésével nem emelkedett a C. A. M. jövedelme, vagyis az ár-emelés rossz üzletpolitikának bizonyult.

E pici dragéék a legkitünőbb
HASHAJTÓ-t rejtik magukban!

E pici dragéék az ARTIN hashajtó dragéái, amelyek bevétele annyira könnyű és kellemes. Az ARTIN rendkívül alkalmas formában egyesíti magában a valóban jó hashajtó minden előnyét: a beleket normális munkára ösztönzi, anélkül, hogy bármilyen kellemetlen mellékhatást váltana ki. Az ARTIN hatása biztos, amellett enyhe, görcsök, vagy hasmenés nem jelentkezik, a belek kiürítése pedig teljes. A szervezet nem szokja meg, úgy hogy állandó használatnál sem okoz bélrengéset. Ha székrekedésben szenved, szedjen

Artin dragéet.

A Dr. WANDER ÜZEMEK KÉSZÍTMÉNYE.

KÖZGAZDASÁG

A pénzügyminiszterium fontos utasításai a konverziós részletek tőkekamatadójának fizetésére

A leirat az összes konverziós adóskra vonatkozik

Tudvalevőleg a konverziós törvény 6. és 35. szakasza különböző kedvezményeket ad azoknak a mezőgazdasági és városi adósknak, akik rövidebb időn belül kifizetik a hitelezők követeléseit, azzal a feltétellel, hogy kötelesek a lecsökkentett követelés után a hitelezőnek 3, 6 és 8 százalékos kamatot fizetni, amint azt a törvény előírja. Így a mezőgazdasági adósok 70 százalékos csökkentési kedvezményt élveznek, ha két év alatt és 60 százalékos kedvezményt, ha öt év alatt fizetik ki adósságaikat. Az esedékessé vált részlettel egyidejűleg ezek az adósok kötelesek 3 százalékos kamatot fizetni, amely 1934. április 7-től számítandó minden részletre vonatkozólag a kifizetés napjáig.

A városi adósok 35 százalékos csökkentést kapnak, ha két év alatt és 30 százalékosat, ha öt év alatt fizetik ki tartozásaikat. Az első esedékes évi részletnél, ha a fizetés két év alatt történik, a kamat nyolc százalék, a második évi részletnél, amelyek az öt év alatt történő fizetéssel vannak kapcsolatban, a kamat hat százalék.

Az a kérdés is felmerült, hogyan számítható a tőkekamatadó az így fizetett kamatok után. Erre a kérdésre válaszol most a pénzügyminiszterium, amely magyarázó felvilágosítást adott ki és példával is illusztrálja a tő-

kekamatadó fizetésének módjait. A pénzügyigazgatóságokhoz érkezett miniszteri utasítás többek között a következőket tartalmazza: Valamely városi adós konverzió alá eső adóssága pl. 100 ezer lei és ezt az adósságot öt év alatt fizeti ki 30 százalékos csökkentéssel. Így évenként az adósság 14 százalékát köteles fizetni. Ehhez a 14 százalékos részlethez hozzáadandó a hat százalékos kamat és ezt az összeget fizeti ki a lejárat alkalmával. A százezer leiel adós városi lakos a törvény értelmében tehát a következő tőkét és kamatot fizeti öt év alatt: Az első évben 14 ezer lei, amelyhez 840 lei kamatot, a második évben 14 ezer leit és 1680 lei kamatot, a harmadik évben 14 ezer leit és 4200 lei kamatot. A tőkekamatadó mindig a kifizetett kamat után számítható, tehát az első évben 840 lei, a második évben 1680 lei összeg után és ugyanígy a többi évekre járó kamatok után fizetendő. Ezek szerint a törvényben megjelölt 3, 6 és 8 százalékos kamat mindig úgy számítható ki, hogy az esedékes részlet kamatának egyszerese, kétszerese, végül pedig ötszöröse fizetendő az esetben, ha a törlesztés évi részletekben történik. Ugyanígy számítható a tőkekamatadó a mezőgazdasági adósok által fizetett kamatok után is.

Az oradeai Takarékoság Szövetkezet cégét „Calvin” Gazdasági és Hitelszövetkezetre változtatta át

Oradea. Saját tud. A Takarékoság Szövetkezet Oradeán, december 2-án délután rendkívüli közgyűlést tartott Balajthy Jenő elnök vezetése alatt és cégét „Calvin” gazdasági és hitelszövetkezetre változtatta. A közgyűlés egyúttal új igazgatóságot és felügyelő-bizottságot választott. Az igazgatóság tagjai lettek:

Bacher József evangélikus egyh. gondnoka, Balajthy Jenő ref. lelkész, dr. Borbély Lajos ügyvéd, Borsos József ny. tanító, Fodor József ref. lelkész, Ince András ny. tisztviselő, Mátray Árpád, Minerva bizt. vezértitkár, Szlivassy János bádogosmester, Telegdy József ref. e. m. gondnok.

A felügyelő bizottság tagjai lettek: Kovács László tisztviselő, Kovács József egy. kerületi főpénztáros, Szentpályi Gyula tisztviselő. Póttagok: Bagoly Bertalan lelkész, Farkas János lelkész, dr. Orbán Dénes ügyvéd.

Ez a rendkívüli közgyűlés — melyen a tagok teljes számban megjelentek — s vezetőség frissítése az első lépés volt arra, hogy a szövetkezet működését újra megkezdhesse.

Az igazgatósági jelentés, melyet dr. Borbély Lajos terjesztett elő, kihangsúlyozza, hogy az újonnan átalakult szövetkezet életképessége a következőkre van alapítva:

- a) a szövetkezet hitelezőivel kiegyezett és így anyagi helyzete rendezést nyert,
- b) a betevők legnagyobb része hosszabb időre lekötötte betéteiket,
- c) az üzleti költségek az elképzelhető legkisebbségek,
- d) új, jelentős összegű hitelt kap a szövetkezet működésének beindítására,
- e) az új betéteket a szövetkezeti törvény különlegesen védi az által, hogy közvetlenül az állam követeléseit követő rangsort adott nekik s így a szövetkezet nyugodtan támogatható új tőkékkel a közönség részéről, mert nem csak az új kihelyezések, hanem még a szövetkezet régi vagyona is a legteljesebb garanciát nyújtanak,
- f) a szövetkezet megkezdte az új tagok felvételét és a rendes hitelszövetkezeti működését is.

Kiemeli az igazgatósági jelentés még azt, hogy bár a mezőgazdasági és városi adósságok rendezéséről szóló törvény alkalmazása folytán a szövetkezetet öt és félmillió veszteség érte. Sikerként azonban egyezséget kötött a hitelezőkkel, ami teljes összhangba hozta a szövetkezetet annyira, hogy hivatásának ismét meg tud felelni.

A jelentés felemeltette a lemondott igazgató Vargha László hatalmas munkáját, amelyért úgy az igazgatóság, mint a közgyűlés teljes köszönetét s elismerését fejezte ki. Az igazgatóság a tényleges vezetéssel dr. Borbély Lajos tagot, szövetkezeti ügyészt bízta meg.

Az új költségvetés a múlt évihez képest több mint 200 ezer leies megtakarítást hozott és így Balajthy elnök, mint Borbély ügyész vállalkoztak a szövetkezet vezetésére, hogy fáradozásai s tényleges költségeik megtérítését utólagosan a közgyűlésre bízzák. A jövődőt a legteljesebb szövetkezeti működésben látják s az önzetlen törekvés meg is fogja hozni áldásos gyümölcsét.

A közgyűlés a legnagyobb elismeréssel s lelkesedéssel fogadta el az igazgatóság javaslatát s az új költségvetést, amely bizonyosságot nyújt arra nézve, hogy a szövetkezet a legszebb jövőre jogosult

Vigyázat: Új kartell — új árdrágítás készül!

Megegyezésre léptek a selyemszövet, selyem kötöttárú és selyemharisnyagyárak

A selyemszövet-, selyem kötöttárú- és selyemharisnyagyárak szakmai érdekvédelmi szövetségének megalapítása érdekében hosszabb idő óta folytatott tárgyalások eredményre vezettek. Bucurestiben az Ugir kebelében Asociatiunea Profesionala a Producatorilor de Tesaturi, Ciorapi, Tricotaje si Alte Produse de Matase elnevezéssel megalakult a szakmai érdekszövetség, amely a jogi személyiséget is megkapta az ilfövi törvényszéktől.

A selyemgyárak szakmai érdekszövetségének elnöke V. Chirculescu, a Trebitsch-művek elnöke, alelnök G. Vizanti, a Gallia selyemárnygyár elnöke. Az igazgatóságban az Ady-harisnyagyár, az Areka-harisnyagyár, a Jaquard, a Lyon, a Royal és a Tesatorile Reunite S. A. selyemipari vállalatok képviselői foglalnak he-

lyet. A szakmai érdekszövetség igazgatója Erős József, az Ugir igazgatója. Hír szerint a szakmai érdekszövetség keretén belül rövidesen tárgyalások indulnak meg a selyemgyárak kartell-egyezményének megkötése érdekében.

Egészen természetesnek tartjuk, hogy ezen kartell megalakulásának első következménye a gyártott cikkek árának megdrágulása lesz, az árdrágítási rendeletek nagyobb dicsőségére.

Olvassátok és terjesszétek a Magyar Lapok-at!

SPORT

Otthonukban verhetetlenek az angolok...

Anglia-Magyarország 6:2 (3:1)

Mezőnyben egyenlő ellenfelek voltak a magyarok, de a kapu előtt megforpantak

Az egész sportvilág érdeklődése a szerda délutáni angol-magyar labdarugó mérkőzés felé fordult. Hasábokon keresztül foglalkoztak az összes világlapok az esélyekkel és az izgalmas összeapást a budapesti rádió is közvetítette.

Két évvel ezelőtti Budapesten 2:1-re győzött a magyar csapat Anglia felett és most ezért a vereségért kérték revansot. S a revans sikerült is, mégpedig nagy gólaránnyal, bár a játék menete után legfeljebb 1-2 gólos vereség lett volna reális.

Győztek tehát az angolok és ezzel otthonukban megőrizték veretlenségüket.

Londonból jelentik: Az Arsenal-pályán, Leclarque francia bíró sipjelére álltak fel kezdéshez a csapatok.

Anglia: Tweedy — Male, Catlin — Britton, Young, Keen — Crooks, Bowden, Drake, Carter, Brooks.

Magyarország: Szabó — Vágó, Bíró — Lázár, Sárosi, Dudás — Sas, Vince, Cseh, Zsengellér, Titkos.

Az angolok az első perctől kezdve hatalmas iramot diktálnak. Az angol válogatott régi taketika, hogy otthoni ellenfelét mielőtt még bejött volna a játékba, az első negyedórán le- rohamozza. Most is ezt akarták csinálni. A magyar csapat azonban jól állja az iramot, a védelem biztosan veri vissza a megismétlődő angol támadásokat. Az első tizenöt perc nem hozott eredményt, az angolok eddig jól bevált kezdeti nyomása ezúttal megbukott. Nemesak, hogy megbukott, hanem kapujuk többször is veszélyben forgott. Zsengellér, majd Cseh lövését kellett védenie a hórihorgas angol kapusnak. A 17. percben a magyar csapat a vezetést is megszerezhetné, Cseh azonban az ötös vonalról fölé lő. A következő percben két egymásutáni magyar korner jelzi a magyarok átmeneti fölényét. A 25. percben születik meg az első gól. Crooks jobbszélső leszalad, gyors beadása éppen Brooks lábára megy s a balszélső pontosan betalál a kapuba. (1:0-ra vezet Anglia). Alig kezdik újra a játékot, Zsengellér nagyszerű labdát talál Cseh elé s a magyar középcsatár szép góllal egyenlít (1:1). Az angol közönség elismerő tapssal jutalmazza a gyors magyar egyenlítést. A magyar csapat eddig teljesen egyenlő ellenfele volt a angoloknak. A magyarok nem sokáig örülhettek az egyenlítésnek. Az angolok hevesen támadnak s támadásaik sikerrel is járnak. A 34. percben Crooks középreadását Carter lövi be, a 39. percben pedig Keen kapu elé játszott labdáját Drake fejel be a hálóba. 3:1 már az eredmény. Mezőnyjátékkal fejeződik be a félidő.

Szünet után már a 4. percben ismét a magyarok eredményesek. Dudás—Titkos—Zsengellér Vince a abda utja és az öszekötő kapásból továbbítja a hálóba (3:2). Nagyon belefekszenek az angolok és kapujához szorítják a magyarokat. A 8. percben nagy védelmi hiba, Szabó is elnézi Bowden messziről küldött szabadrugását s a lanyhán szálló labda akadály nélkül esik be a kapu sarkába (4:2). A 11. percben ritka szerencse menti meg a góltól az angolok kapuját. Vince a 11-es pont tájáról lő. Tweedy kapus tehetetlen lenne a labdával szemben, de Young az utolsó pillanatban fut be s a kapuvonalról vágja ki a már biztos gólnak látszott labdát. Sas lefutásai is veszélyesek s az ő, majd Titkos jóvoltából többször is közbe kell lépnie az angol kapusnak. A 22. percben Brooks beadását Vágó fejjel akarja visszaküldeni a mezőnybe, de fejelése rövidre sikerült, a labda Drake elé kerül s az angolok csodacentere této-vázds nélkül védhetetlenül bombáz a kapuba. (5:2). Néhány perc múlva ismét bebizonyosult, hogy az angolok jó lábon állnak a szerencsével: Sas beadásából Cseh lő s Young a kapuvonalról emeli ki a labdát, amelyet Cseh fejjel küld ismét a kapura. Ez is gólnak látszik, de a labda kapufát talál. Ujabb magyar helyzet alakul ki, de az angol kapu elé tömörült öt-hat védőjátékos között a csatárok nem tudják eltálatni a

kaput. Most mintha némi fölényben lenne a magyar csapat, egymásután futnak támadásaik.

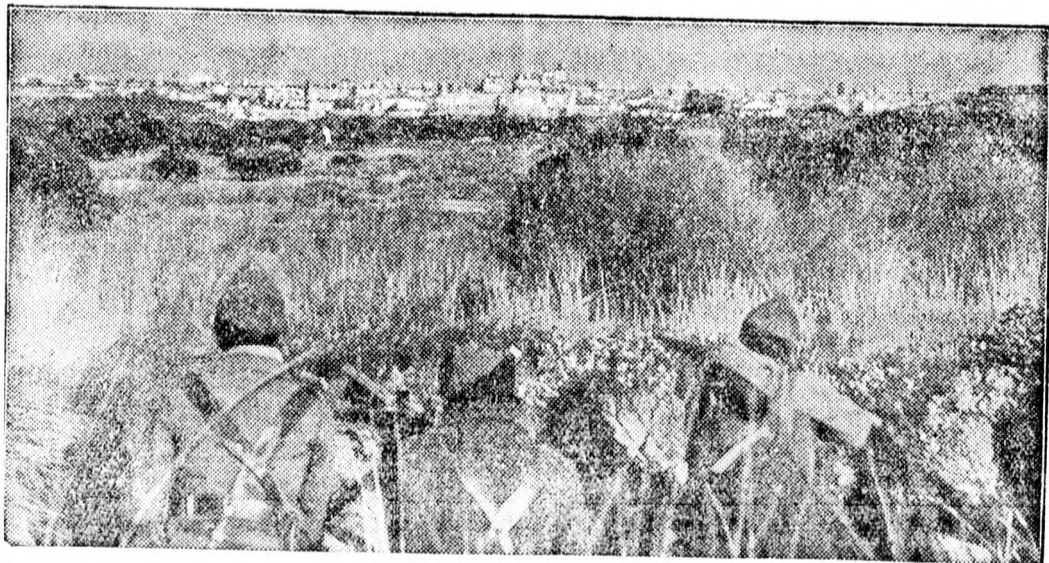
Mind nagyobb lesz a homály a pálya felett, a szürkület gyorsan ereszkedik alá, a közönség egy része már távozásra készülődik, a 43. percben egy villámgyors akció mehozza a hatodik angol gólt: Britton vízsi a labdát, Carter a kapu elé helyezkedik, a fedezet átadása pontosan fejére, onnan a felső sarokba száll. (6:2). A magyar védelem tehetetlen volt a mintaszerű akcióval szemben.

Magyarország veresége előrelátható volt, csak a vereség aránya haladja túl az általában várt eredményt. A magyar csapatnak azonban nincs mit szégyenkeznie. A játék jórésében — s ez a tárgyilagossá angol közönség megállapítása is — egyenlő ellenfele volt Angliának, támadásai sokszor színesebbek s szellemesebbek voltak, az angoloknak jobban fekvő csuszós pálya hátrányával azonban nem tudtak megbirkózni. Ha a támadások befejezésénél valamivel biztosabb a magyar csapat, más lehetett volna a gólarány.

Csik Ferenc legközelebbi turaállomása: Stockholm, Norköpping, Oslo. Budapestről jelentik: Csik Ferenc olimpiai bajnok a legközelebbi napokban északi turára indul. A tura programját most pontosan megállapították, eszerint december 6-án Stockholmban, 7-én Norköppingben, 9-én és 10-én pedig Osloban áll starthoz a magyar uszófenomén. Csik mell-, hát- és gyorsuszószámokban indul éspedig minden versenyen két számban. A Budapestre érkezett jelentések szerint az északi városokban rendkívül nagy érdeklődés előzi meg a versenyeket.

Clujon rendezik meg a Muntenia—Transsylvania bajnoki ökölvívó mérkőzést. Clujról jelentik: Az országos ökölvívóbajnokságok során vasárnap, december 13-án városunkban kerül elődöntésre a bajnokság egyik legérdekesebb mérkőzése a Muntenia—Transsylvania kerületközi találkozó. A mérkőzést a helyi ökölvívó-kerület a Davila-színházban rendezi meg. A döntőben a Muntenia—Transsylvania mérkőzés győztes csapatán kívül a Banat—Oltenia, Moldova—Bucovina és Dobrogea—Alduna kerület közötti mérkőzések győztesei indulhatnak.

Második jugoszláv mérkőzésén is győzött a Ripensia. Belgrádból jelentik: A Ripensia második jugoszláv portyamerkőzését Borovban, az SK Bata ellen játszotta. A timisoaraiak itt is siker kísérte 4:2 (3:0) arányban biztosan győztek. A Ripensia góljain Bindea, Beke, Schwartz és Dobay osztoztak.

Nemzeti csapatok Madrid előtt.

Franco tábornok csapatainak ostromzára mindinkább szűkül Madrid körül. A nemzeti csapatok egyrésze már a város belsejében küzd, de a másik oldalon is visszautasítják a vörös hordát. Franco egyik gépfegyveres különítménye éppen harcban áll. Hátterben Madrid első házszarai.

Készült a Szent László-nyomda Rt. körtörögépé a, Oradea, Strada Regele Carol II. No. 4.

Nagy Mikulási vásár!

10 deka csokoládé praliné 8 lei, 10 deka Mikulási desszert bonbon különlegesség 12 lei, 10 deka maláta 4 lei, csokoládés töltött se-lyem: 10 deka 6 lei, szövet-Mikulások 15, 20, 25 lei. Külföldi Selyem-Mikulás darabja 4, 5 lei. Mikulási figurák, tejszokoládék, staniolok, csizma darabja 3 lei. Cipők és papucsok nagy drb. 5, 6 lei. Rendkívül szép Mikulási dísz-lobozok 12, 15, 20, 25, 30 lei. Új fűge negyed kg. 11 lei. Új datolya 10 deka 8 lei. Mikulási szaloncukorka különlegességek déli-gyümöl-csők, mandarin, narancs, grep-fruits Mikulásra hihetetlen olcsó árért. **Kirakataimat és árul-mat kérem megfigyelni.**

Aszódi, Sas-palota.

Arcúhirdetések

Lakás

Butorozott szoba kiadó idősebb magános urinőnek. Cim: Oradea, Str. Vlahuta 56. szám.

Világos, utcai butorozott szoba a központban azonnalra kiadó. Oradea, Strada Duca 8. I. em.

Kapualatti butorozott szoba, külön előszobával, esetleg ellátással is kiadó. Oradea, Str. Nicolae Zsiga No. 7.

Két utcai szoba konyha és mellékhelyiségekből álló lakás kiadó. Oradea, Str. Leagănuului 12. sz.

Adás-vétel

Gebrüder Stinmgl zongora, rövid eladó. Oradea, Strada Sztaroveszky I. em. 9.

14 leveles filadendron fajtiszta kanári madarak eladók. Oradea, Str. Oltenia No. 8.

Eladó férfi, női télikabát, utazó bőrönd, szobanővények, képek, 2 színes ágyterítő, könyvek. — Oradea, Str. Bratianu 61. szám.

Eladó olcsón egy politurós ágy. Oradea, Strada Alexandri 32. emelet balra.

Eladó

teljesen jó állapotban levő télikabát 12-13 éves fiúnak. Mártonffy, Oradea, Str. Densușlanu 25. szám.

Jókarban

levő télikabát 10-12 éves fiu részére eladó. Oradea, Str. Barier 5.

Eladó

ebédlő kredenc, asztal és egy 6 karú csillár. Oradea, Str. Pasteur No. 37.

Hülönféle

Női- és férfi cipők, mérték után, elsőrendű kivitelben készülnek az Apolló cipőszalonban, Oradea, Regele Ferdinand 12. Apolló-palota.

Idősebb

megbízható tisztességes asszony mindenféle házi munkát vállal elsejére. Ferenc Jánosné, Sztaroveszky I. em. 32. Oradea, Str. Decebal 32.

Gyomorégés, és gyomorsavtúltengés, emésztési zavarok, epebaj ellen biztos hatású a Magotin gyomorpor. Ára 60 lei. Lerakat: Csanda gyógyszerár, Oradea.

Alkalmazás

Gyermekszertől minden felvétetik jó bizonyítvánnyal. Cim: Oradea, Str. Sztaroveszky 17-a.